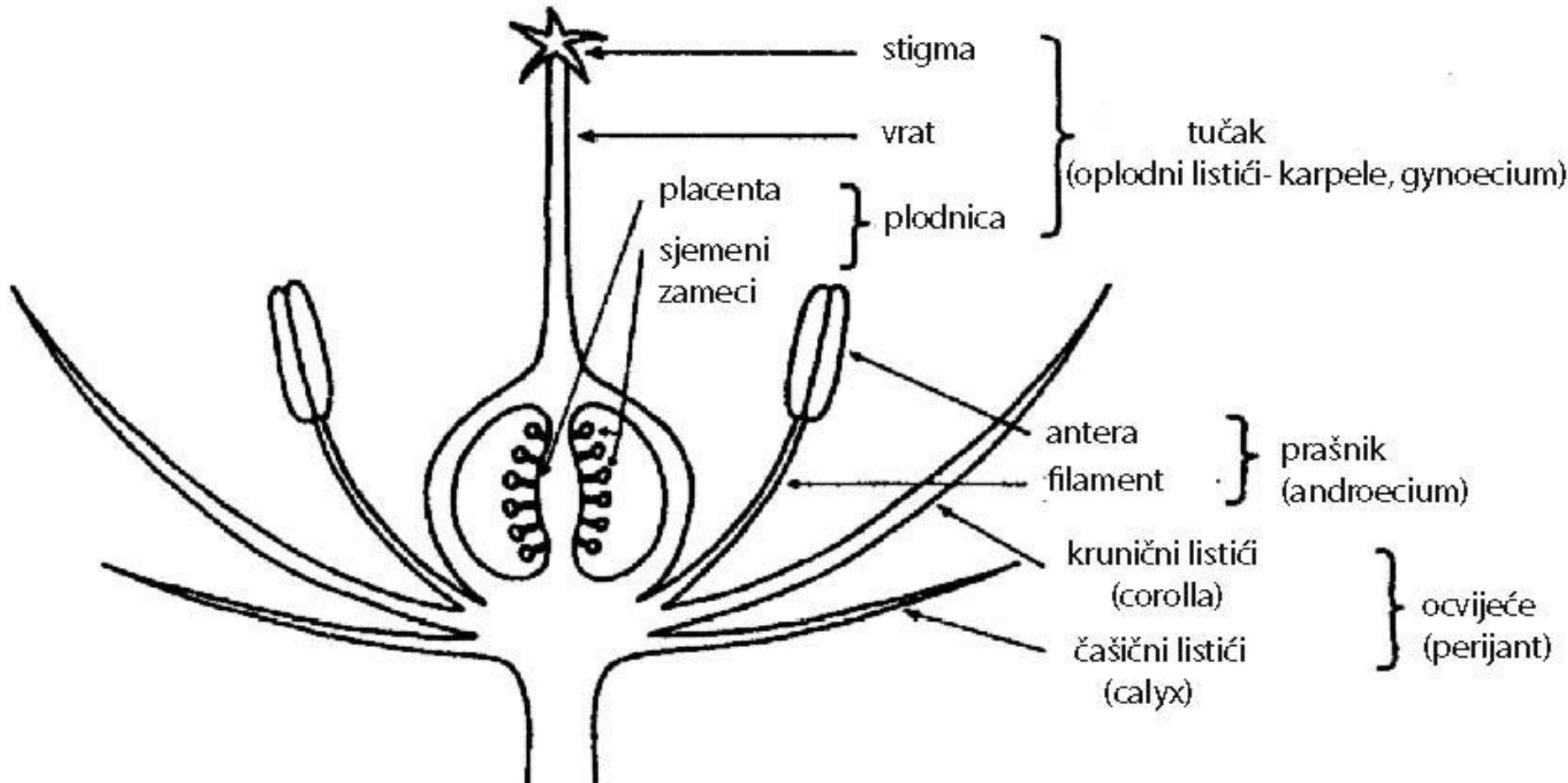

Magnoliidae

Skrivenosjemenjače, cvjetnice

Savremena klasifikacija cvjetnica

(APG III (2009), Chase & Reveal 2009)

1. Bazalne skrivenosjemenjače (ANITA)
2. Magnolidni kompleks
3. Prave dikotile

U nekadašnjem sistemu
klasa dikotila

4. Monokotile

U nekadašnjem sistemu klasa monokotila

Odabrani predstavnici

(redovi, porodice, vrste)

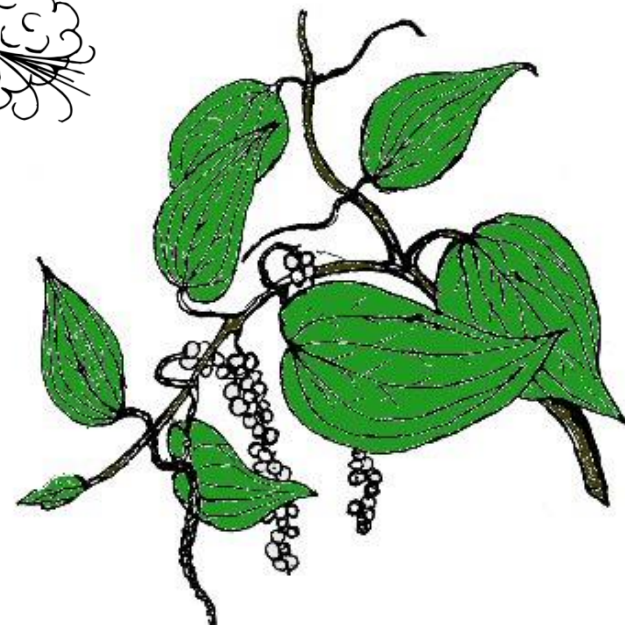
MAGNOLIDNI KOMPLEKS

Red: Piperales

Fam: Piperaceae

g. *Piper*

P0 A3+3 G(3)

P0 A2 G(3)

Jednosjemena koštunica!

Piper nigrum- biber

Red: Laureales

- Fam: Laureaceae
- g. *Laurus* & *Cinnamomum*

Cinnamomum zeylanicum- cimet
Jednodoma biljka, sa dvopolnim cvjetovima

Laurus nobilis-
lovor (dvodom!)

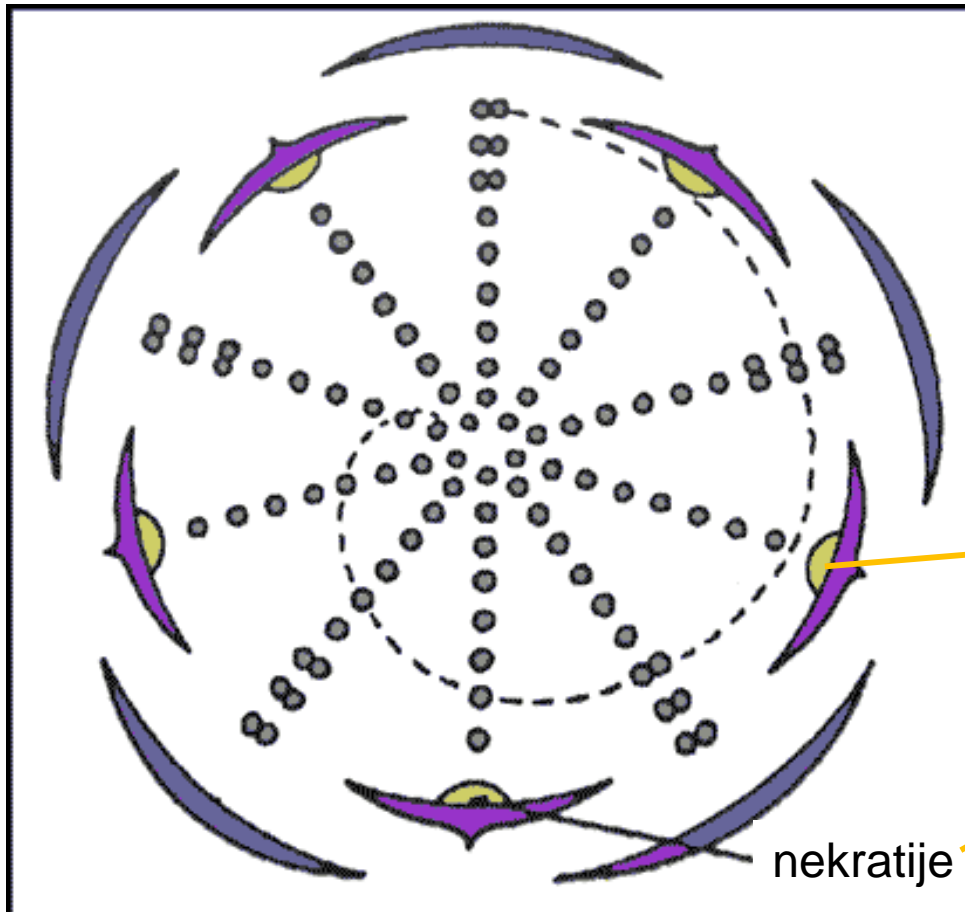

***P4 A2-4st G(3)**

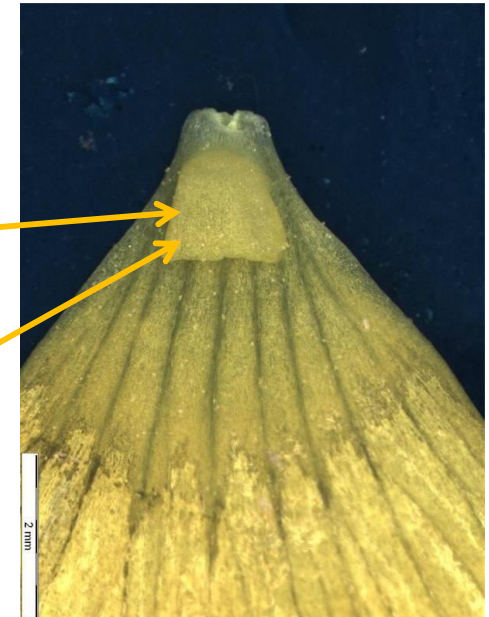

PRAVE EUDIKOTILE
Red: Ranunculales
Fam. Ranunculaceae

Opšti cvjetni dijagram roda Ranunculus

***K5 C5 A ∞ G ∞**

oraščica

Ranunculus ficaria-
ledinjak *K3 C8-12 A ∞ G ∞

Clematis vitalba- pavit

*P4 A ∞ G ∞

Oraščica
sa dlakavim vratom

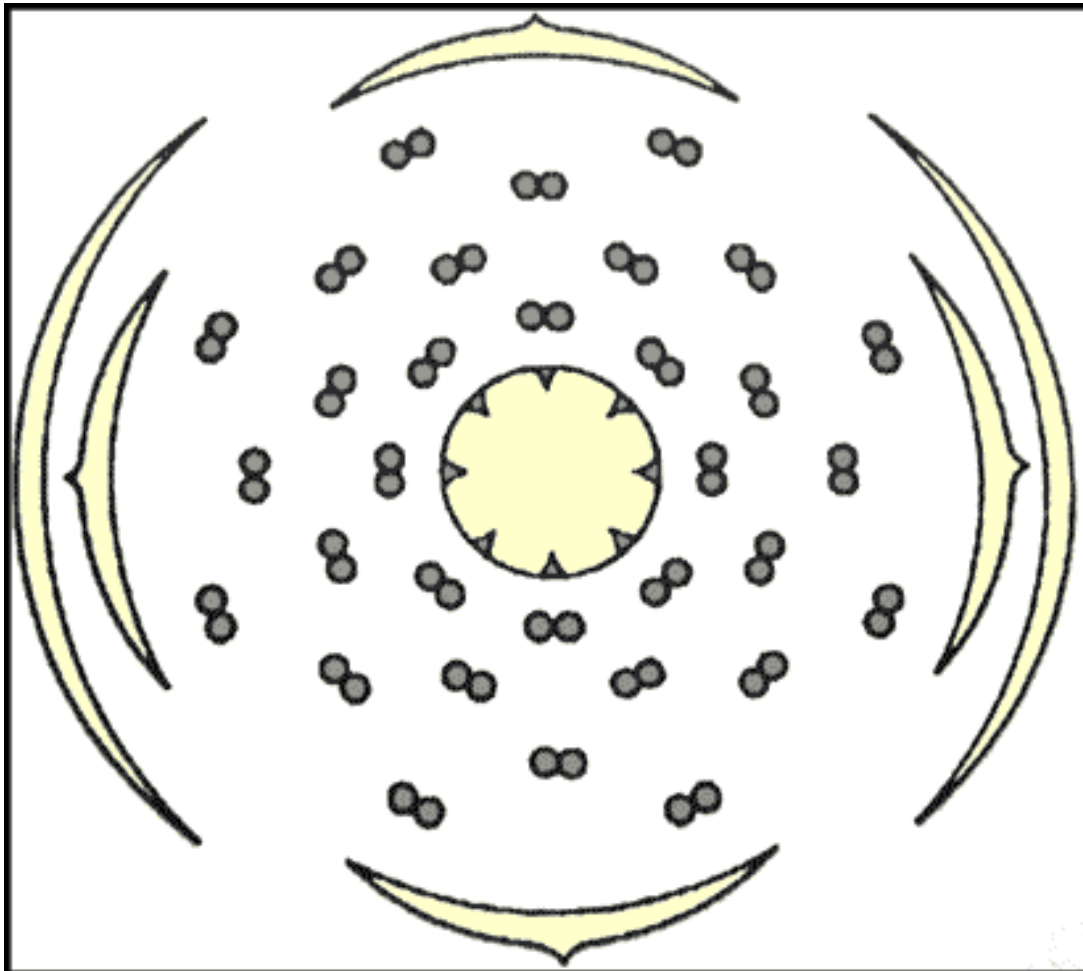
Helleborus odoratus- kukurijek

*P8 A ∞ G ∞

miješak

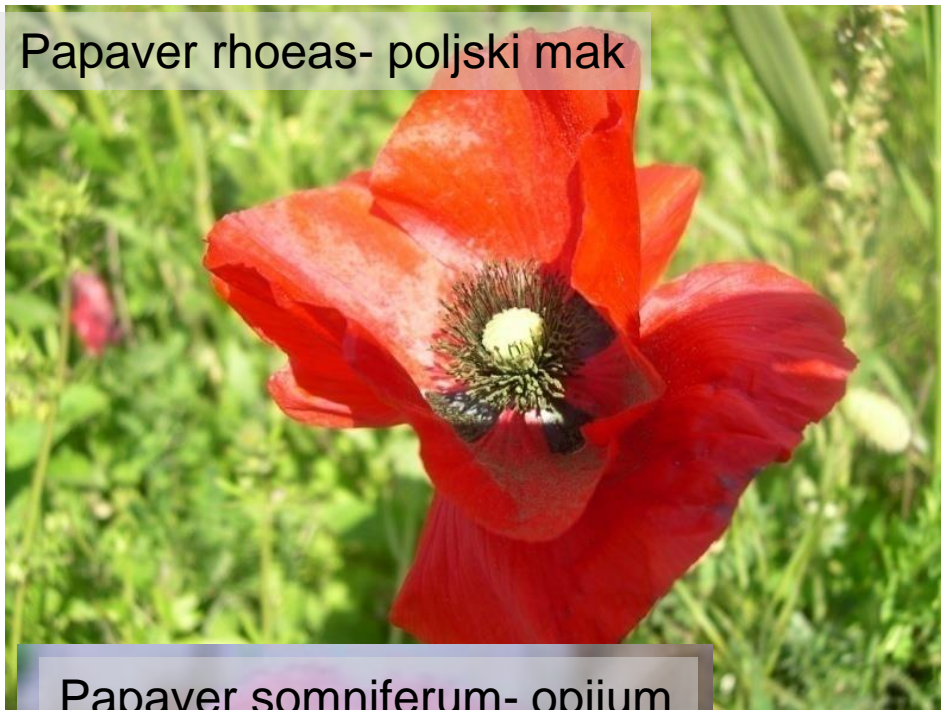
Red. Papaverales
fam: **Papaveraceae**
fam. Fumariaceae

*K2 C4 A ∞ G(2-8)/

**Kratkotrajna čašica
mliječni sok...**

Papaver rhoeas- poljski mak

Papaver somniferum- opijum

Chelidonium majus- rusa

fam. Fumariaceae
↑K2 C4 A(3)+(3) G(2)/

ostruga

Fumaria officinalis- dimnjača

Red: Fagales

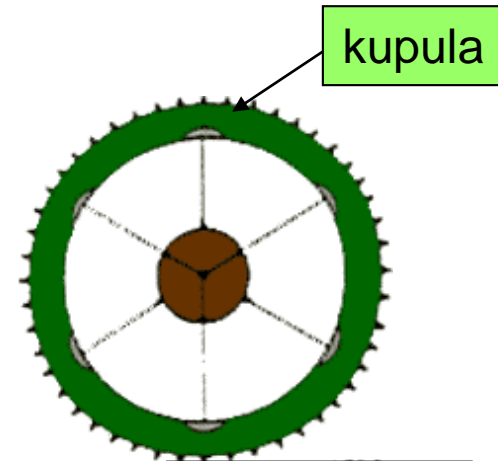
Fam. Fagaceae

Fagus sylvatica- bukva

dvije trostrane oraščice

Ženski cvijet

Muški cvijet

*P(3+3) G(3)

*P(3+3) A6-12

Castanea sativa- koštanj

Tri oraščice u kupuli

Muška cvast

Bodljikava kupula

Quercus sp.- hrast

resa sa
muškim
cvjetovima

Quercus robur- lužnjak

Quercus ilex- crnika

ženski
cvjetovi

Kupula sa
jednom
oraščicom

Red: Fagales

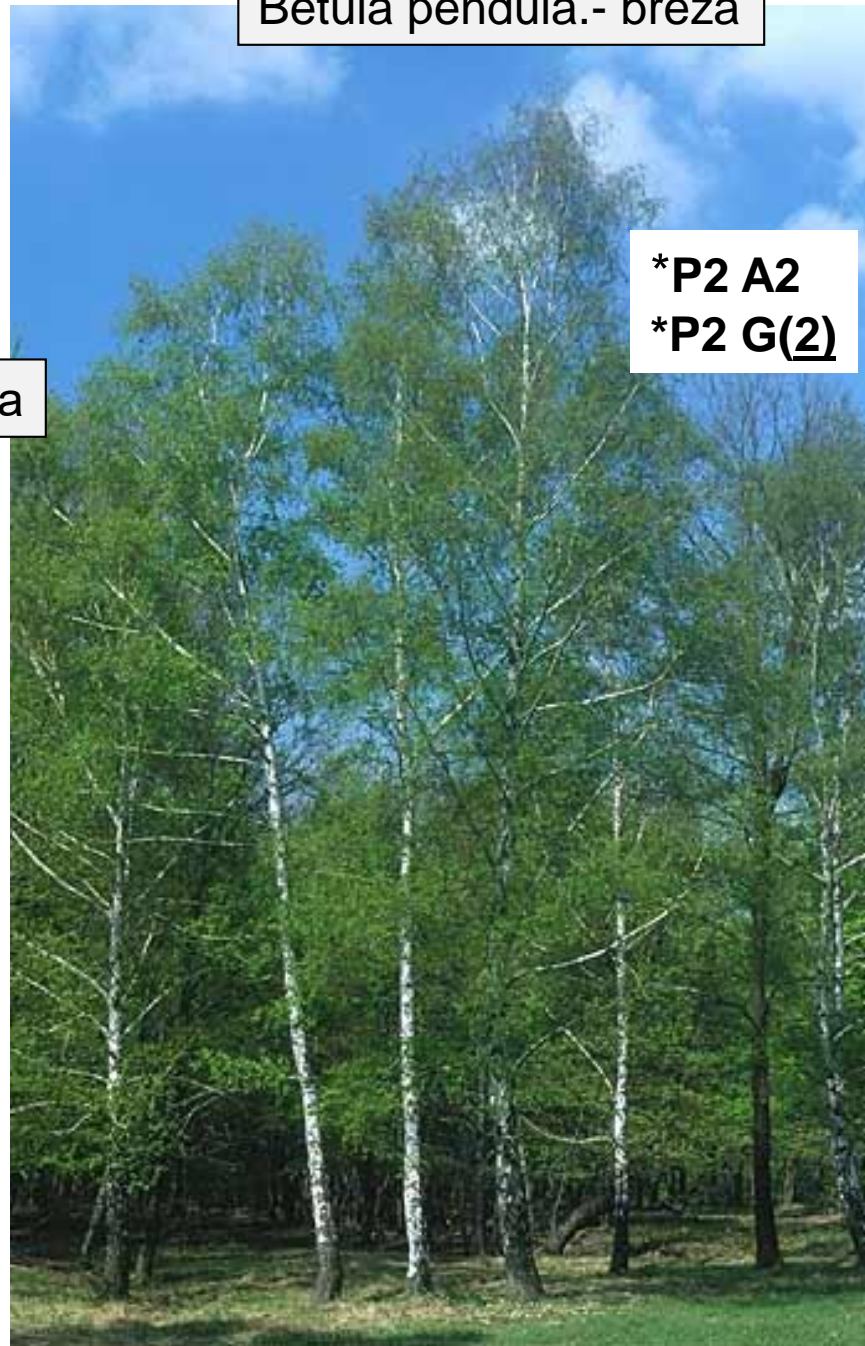
Fam. Betulaceae

Ženska resa

Muška resa

Betula pendula.- breza

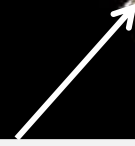
*P2 A2

*P2 G(2)

Ženski dihajijum

Muška resa

Corylus avellana- lijeska

*P0 A4

*P4-8 G(2)

Carpinus orientalis- bjelograbić

Muška resa

Oraščica sa krilatim
pricvjetnim listićima
koji pomažu
rasijavanje

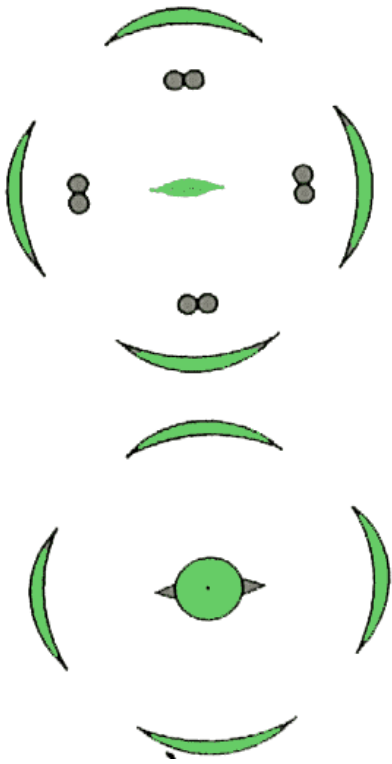
Ostrya carpinifolia- crni grab

*P0 A4-10

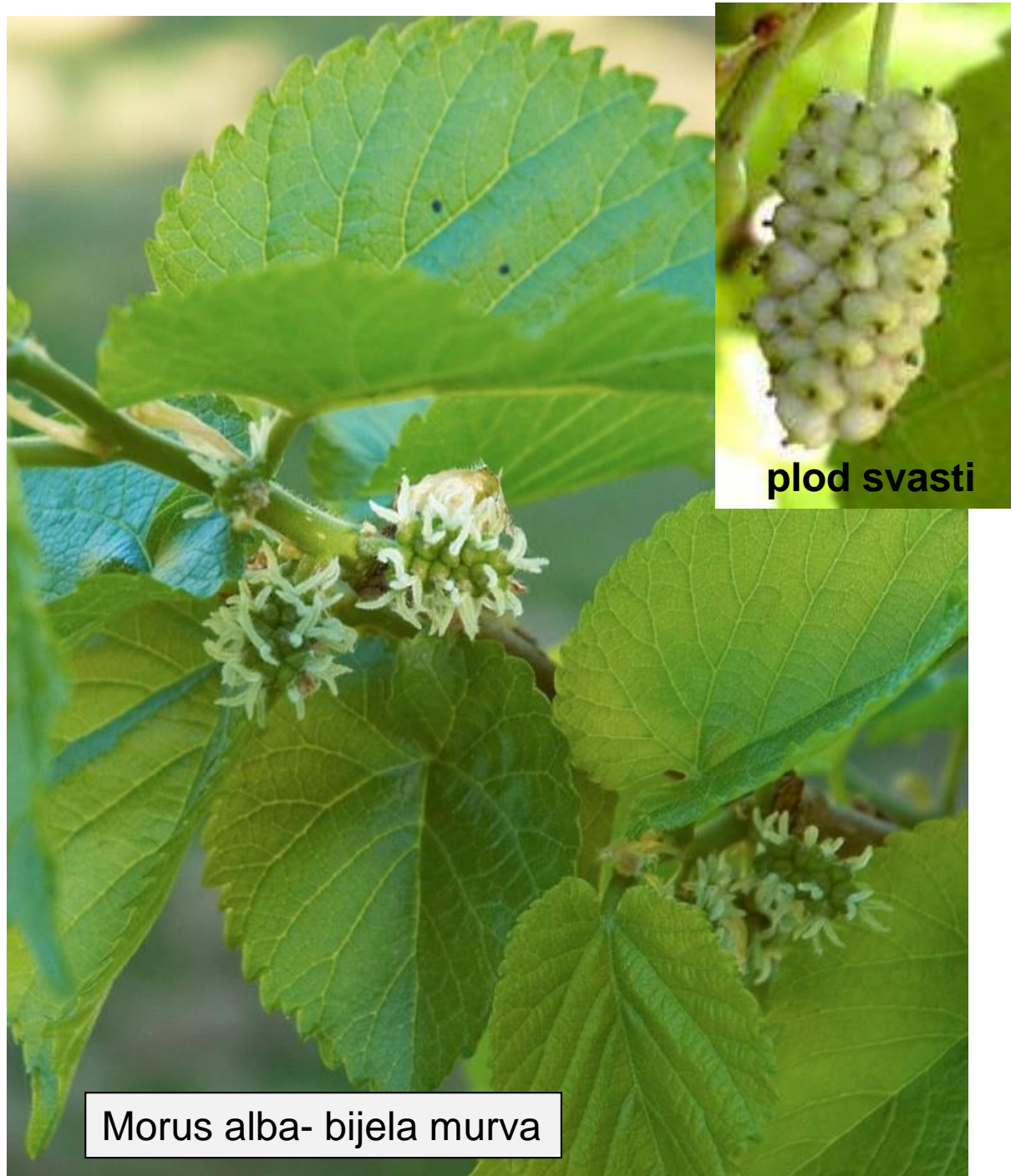
*P6-10 G(2)

Red. Urticales
Fam. Moraceae

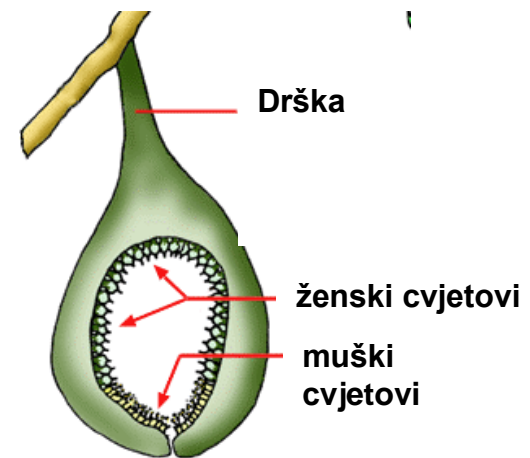
Muški cvjetovi

Ženski cvjetovi

Morus alba- bijela murva

Ficus carica- smokva

Red. Urticales
Fam. Cannabaceae

*P₅ A₅, *P₅G₁

Cannabis sativa- konoplja
Muška i ženska jedinka

Red. Urticales
Fam. Cannabaceae

*P₅ A₅, *P₅G₁

Humulus lupulus- hmelj
Muška i ženska jedinka

Red. Urticales
Fam. Urticaceae

Urtica dioica- kopriva

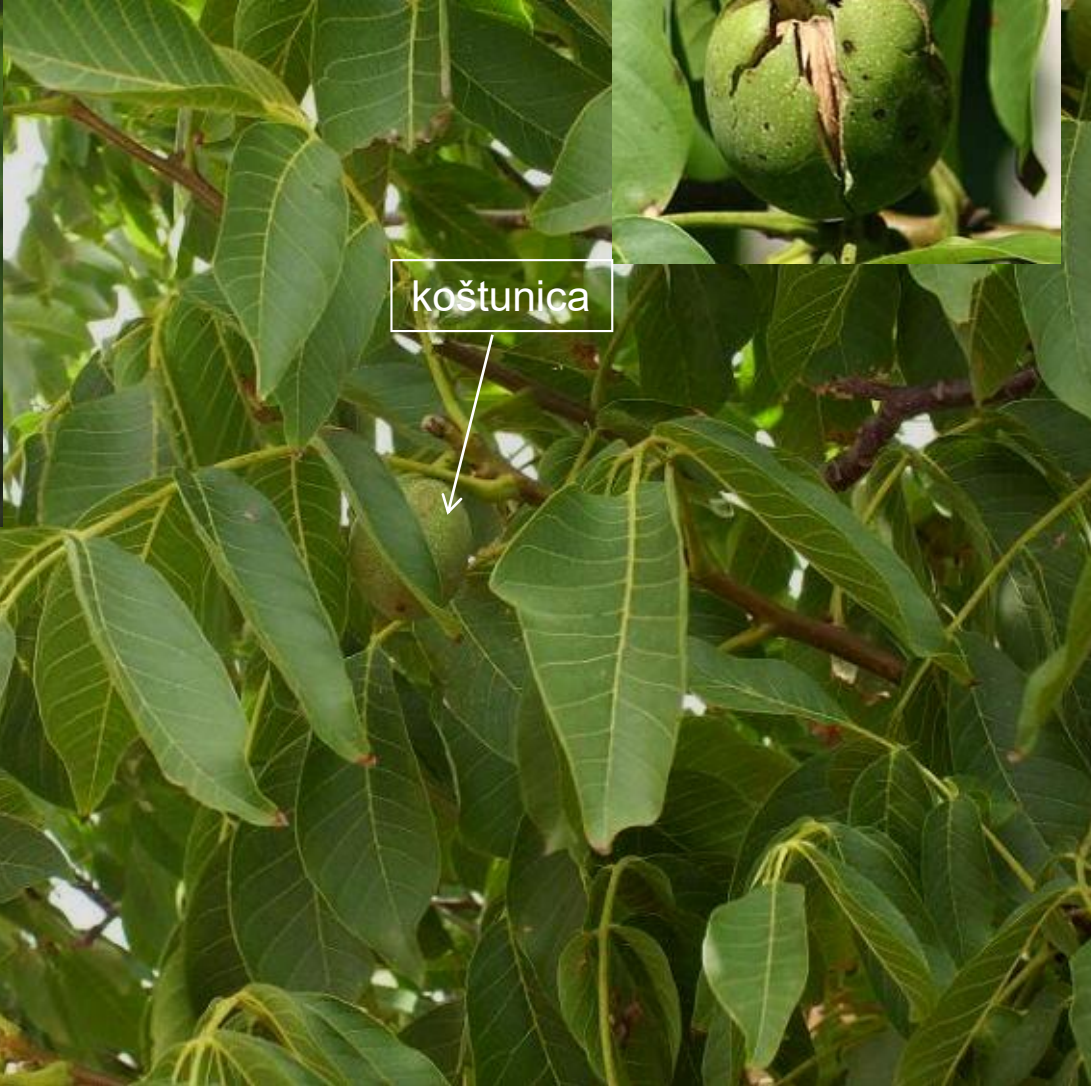

*♂P4-5A4-5, *♀P4-5 G1

Red. Juglandales

fam. Juglandaceae *P₃₋₅ A₈₋₄₀ *P₃₋₅ G/(2)

Juglans regia- orah

Red: Rosales

Fam. Rosaceae

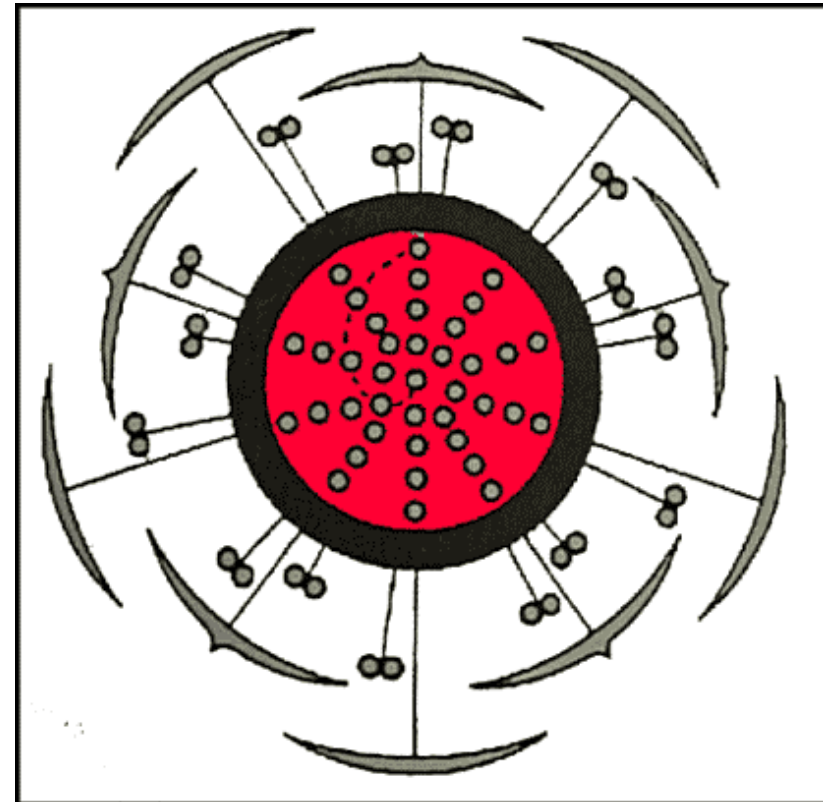

Subfam. Spiroideae K5 C5 A ∞ G 2-5
(gineceum apokarpan, plod je miješak),
g. Spiraea

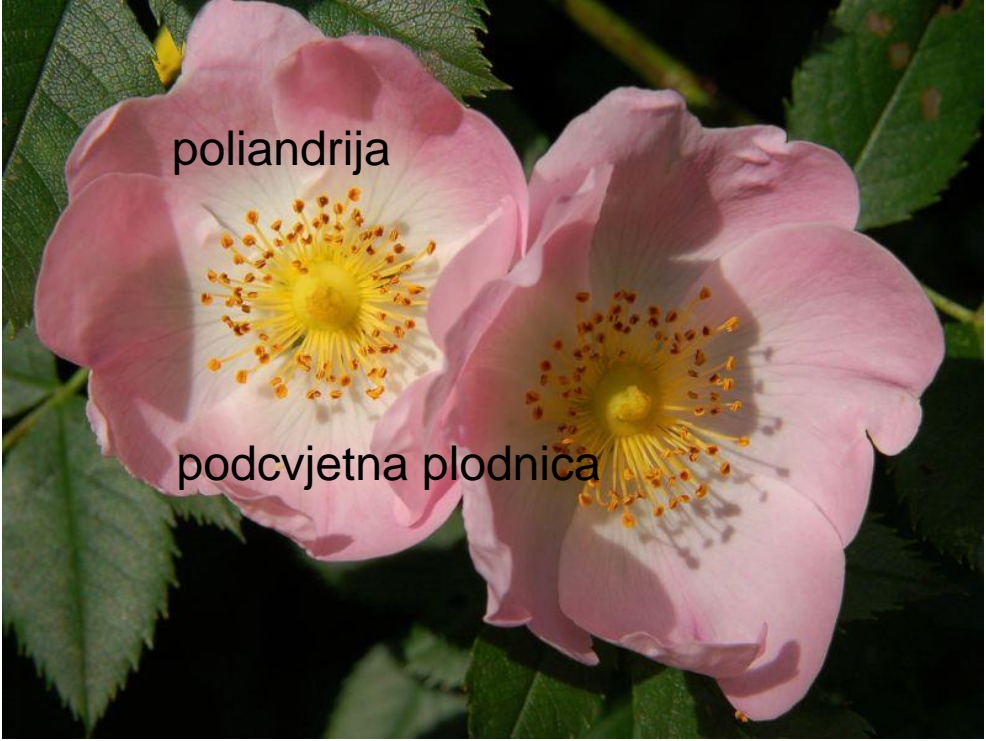
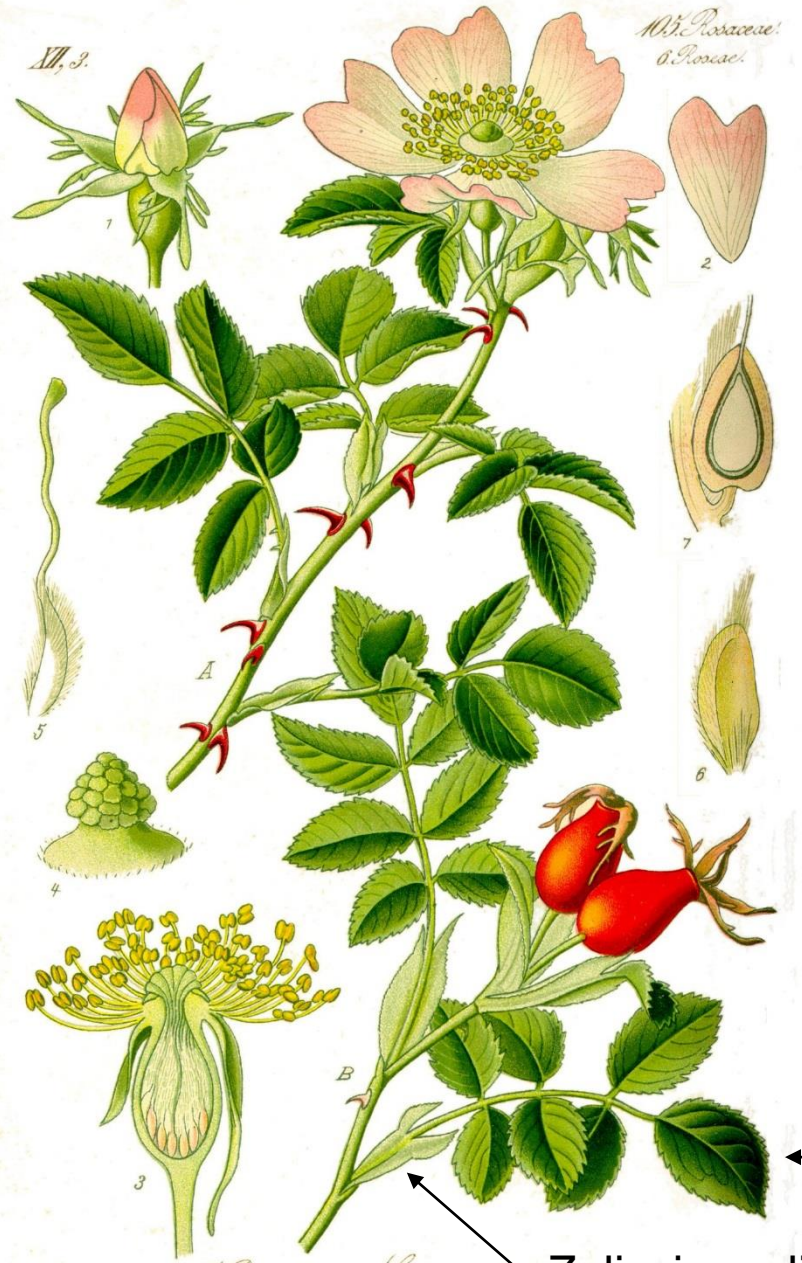
Subfam. Rosoideae K5 C5 A ∞ G ∞
(gineceum apokarpan, plod je zbirna
oraščica, koštunica), g. Rosa, Rubus,
Fragaria,...

Subfam. Maloideae K5 C5 A ∞ G /(5)
(gineceum sinkarpan, plod je pomum),
g. Malus, Cydonia, Sorbus,
Crataegus, Pyrus

Subfam. Prunoideae K5 C5 A ∞ G 1
(gineceum monokarpan, plod je
koštunica), g. Prunus

Subfam: Rosoideae

poliandrija

podcvjetna plodnica

Rosa canina- šipurak

Neparno perasto dijeljeni listovi

Zalisci srasli sa lisnom drškom

Rubus ulmifolius kupina

Zbirni plod, koštunica
Nadcvetna plodnica

Poliandrija

Zbirni plod, oraščica

Fragaria vesca- jagoda

Epikaliks
(spoljašnja čašica)

Stolone

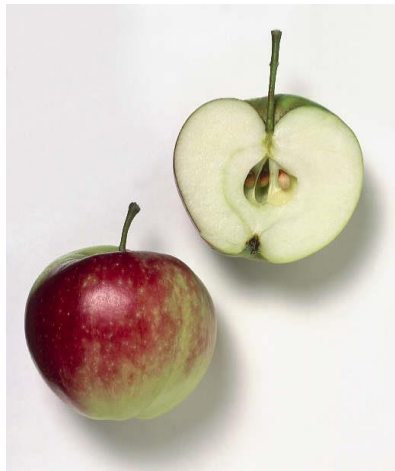

Epikaliks
(spoljašnja čašica)

Puzeće stablo
Dlanoliki listovi

Potentilla reptans- petolisnik

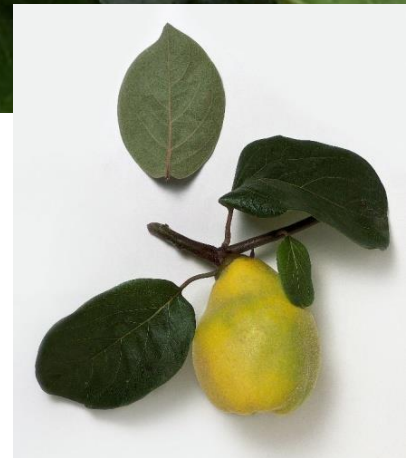
Subfam. Maloideae

Malus domestica- jabuka

Cydonia oblonga- dunja

Sorbus aucuparia
jarebika

Pyrus communis- kruška

Crataegus monogyna- glog

Subfam. Prunoideae

Prunus webbii- divlji badem

Plodnica slobodna, obrasla

Prunus cerasus- višnjja

Prunus domestica šljivja

Prunus armeniaca- kajsija

Red: Fabales

Fam: Mimosaceae

Fam: Fabaceae

Fam: Caesalpinaceae

Cvjetovi jedнопolni

Acacia dealbata

Cercis siliquastrum

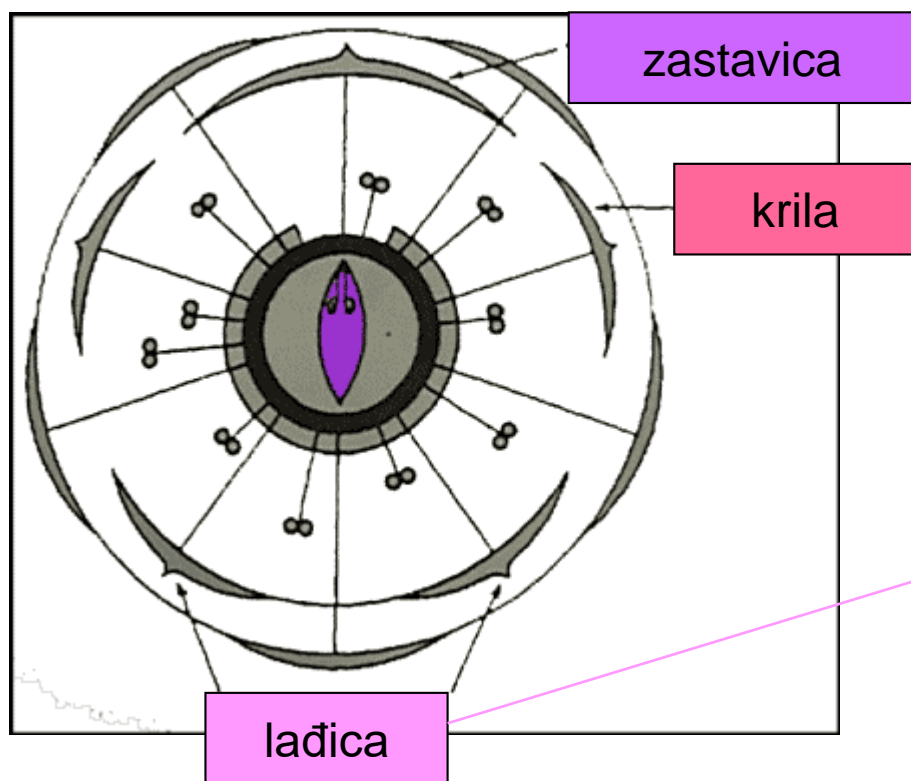
kauliflorija

Ceratonia siliqua- rogač

Fam: Fabaceae (Leguminosae, Papilionaceae)

K(5) C5 A(10) ili (9)+1 G₁

vitice ili rašljike

Petteria ramentacea- zanovjet

Prva novoopisana biljka u flori Crne Gore!!!

A (10)- filamenti svih prašnika srasli

Spartium junceum,
Žuka,ofilna forma

Listovi cijeli, kratkotrajni

Robinia pseudoacacia, bagrem

Zalisci metamorfozirani u trn

A (9)+1- filamenti 9 prašnika srasli

Wisteria sinensis

Phaseolus vulgaris, pasulj

Pisum sativum, grašak

Krupni zalisci

Glycine max- soja

Arachys hypogaea- kikiriki

Plod razvijen iz
kleistogamnih cvjetova!

Lens- sočivo

Rašljika, vitica

Parno perast list

Vicia faba- bob
(syn. *Faba sativa*)

Listovi bez rašljike!

Cicer arietinum- leblebija,
slanutak

Medicago sativa

Lucerke – rod *Medicago*

Trodjelni listovi, zalisci ne srastaju sa lisnom drškom.
Mahune ili srpaste ili pužasto uvijene, čašica otpada....

Plodići kod lucerki

Djeteline – rod *Trifolium*

Trodjelni listovi, zalisci srastaju sa lisnom drškom. Mahune ostaju obavijene čašičnim listićima.

Trifolium repens (bijela djetelina)

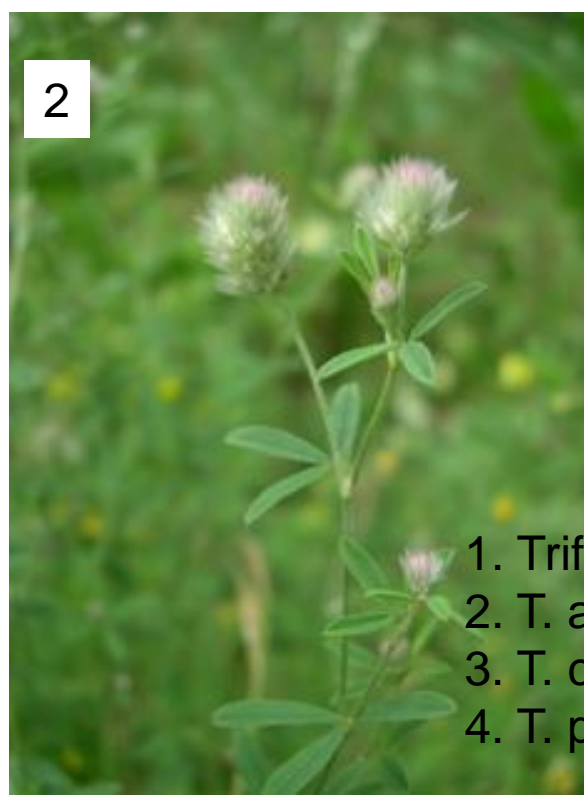

Trifolium arvense (poljska djetelina)

1

2

Trodjelni listovi, zalisci
srastaju sa lisnom
drškom.
Mahune ostaju obavijene
čaišćnim listićima.

1. *Trifolium repens* (bijela djetelina)
2. *T. arvense*
3. *T. campestre*
4. *T. pratense* (crvena djetelina)

3

4

Lathyrus tuberosus

Parno perasti listovi

Krupni zalisci!

Lathyrus aphaca

Lotus corniculatus- zvjezdan

List petodjelan.

Bočni
izdanci
završavaju
trnom!

Trodjelni listovi, zalisci
srastaju sa lisnom
drškom.

Ononis spinosa- zečji trn

Red: Rutales

Fam. Rutaceae

K4-5 C4-5 A 8-10 G(4-5)/

Intrastaminalni disk

Ruta graveolens

Citrus lemon

K5 C5 A ∞ G(-20)/

Citrus aurantium

Citrus nobilis

Red: Geraniales

Fam: Linaceae

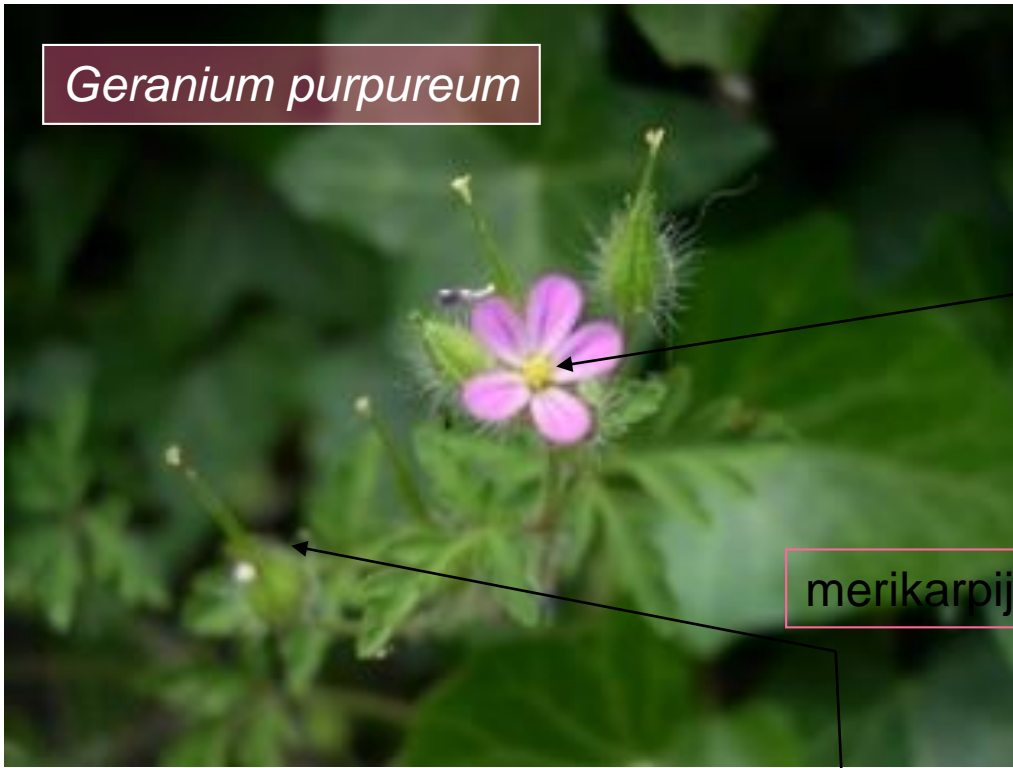
Linum usitatissimum- lan

5 prašnika, pri dnu srasli,
5 vratova

Fam. Geraniaceae

Geranium purpureum

Svih 10 prašnika su fertilni

merikarpijum

*K5 C5 A5+5 G(5)

*K5 C5 A0+5 G(3)

Erodium cicutarium

5 prašnika su fertilni

Red: Rhamnales, fam. Rhamnaceae

Paliurus spina-chrysi - drača

Red: Rhamnales, fam. Rhamnaceae

Ziziphus jujuba- iglica

Fam: Vitaceae

Vitis vinifera – vinova loza

Red: Cornales Fam. Cornaceae

Cornus mas

Ovojni listići oko
štitaste cvasti

Plodnica
podcvjetna,
plod koštunica

Listovi se javljaju
postfloralno

Red: Araliales

Fam: Araliaceae

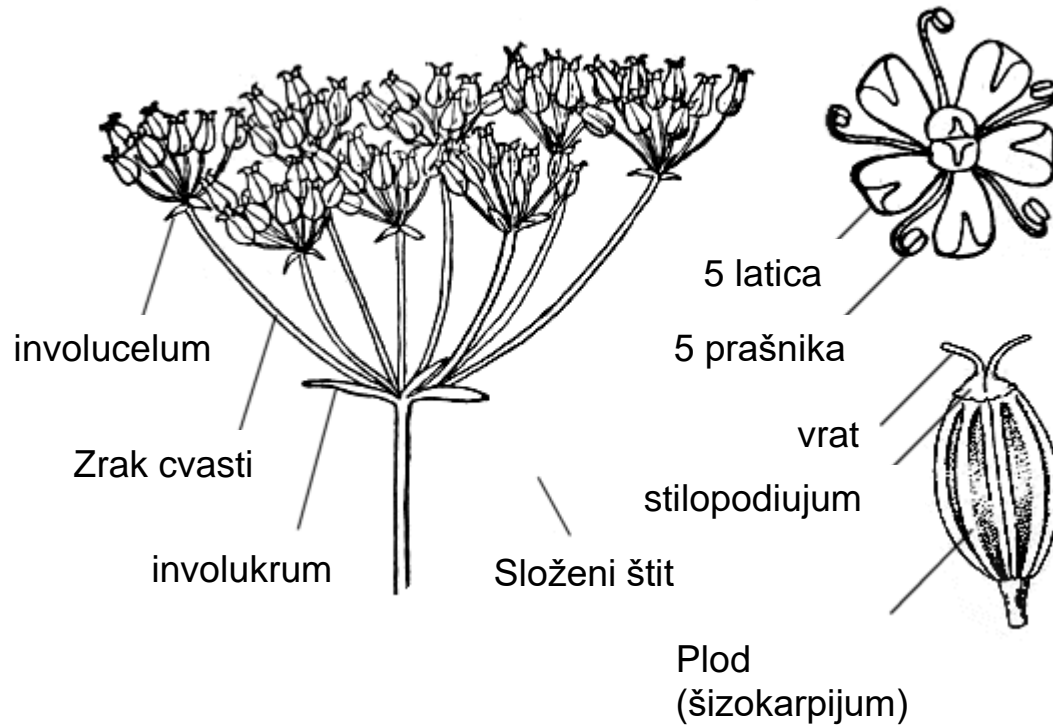

Hedera helix - bršljan

Red: Araliales

Fam: Apiaceae

↑/*K5 C5 A5 G/(2)

Daucus carota- mrkva

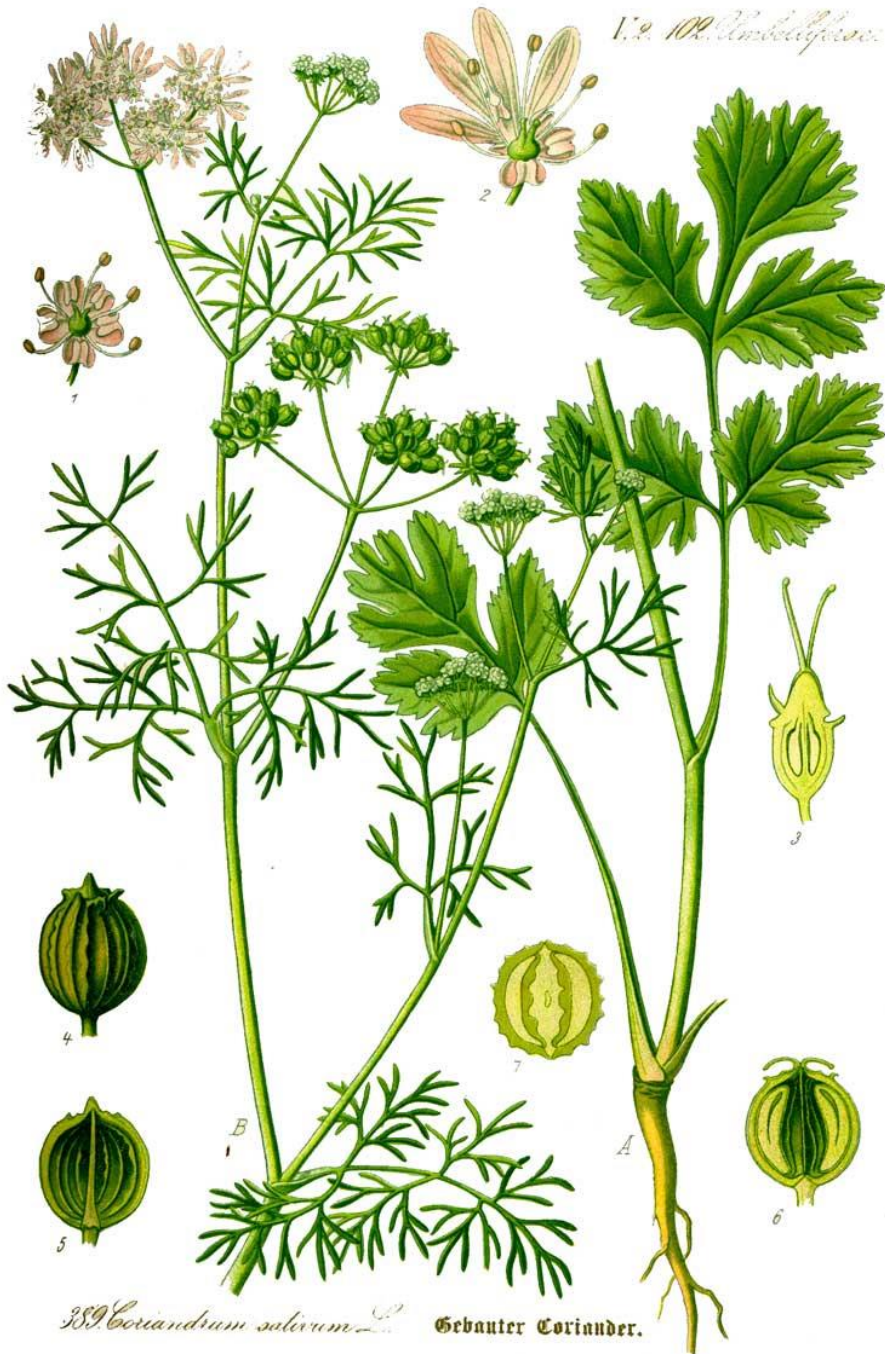

Korijen repast.

Listovi 2-4 perasto dijeljeni na izdužene i nazubljene ili urezane segmente.

Listići involukruma perasto isječeni i sa končastim segmentima. Za vrijeme plodonošenja i obuhvataju štit. Plodići bodljasti.

Coriandrum sativum- korijander

Izražen dimorfizam listova.
Donji listovi perasti, liske široke i režnjevite.
Listovi stabla dijeljeni u končaste odsječke.
Plod loptast.

Petroselinum crispum (Mill.) Nym.-
peršun

Apium graveolens L. - celer

Carum carvi- kim

Pimpinella anisum- anis

Carum carvi- kim

Pimpinella anisum- anis

Foeniculum vulgare- morač

Levisticum officinale- selen

Pastinaca sativa- paškanat

Levisticum officinale- selen

Pastinaca sativa- paškanat

Saxifragales

Fam: Saxifragaceae

*K5 C5 A5 G/(2)

Ribes sp. - ribizla

Red: Oleales

Fam: Oleaceae

*K4 (C4 A2) G (2)

Olea europaea- maslina

Fraxinus ornus- jasen

Jasminum nudiflorum

*K5 (C5 A2) G (2)

Syringia vulgaris- jorgovan

*K4 (C4 A2) G (2)

Red: Myrtales

Fam: Myrtaceae

*K5 C5 A∞ G / (3)

Myrtus communis L. - mirta

Red: Myrtales

Fam: Puniceae

*K5-8 C5-8 A ∞ G / (7-15)

Punica granatum- šipak

Mnogosjemena bobica

Red: Theales

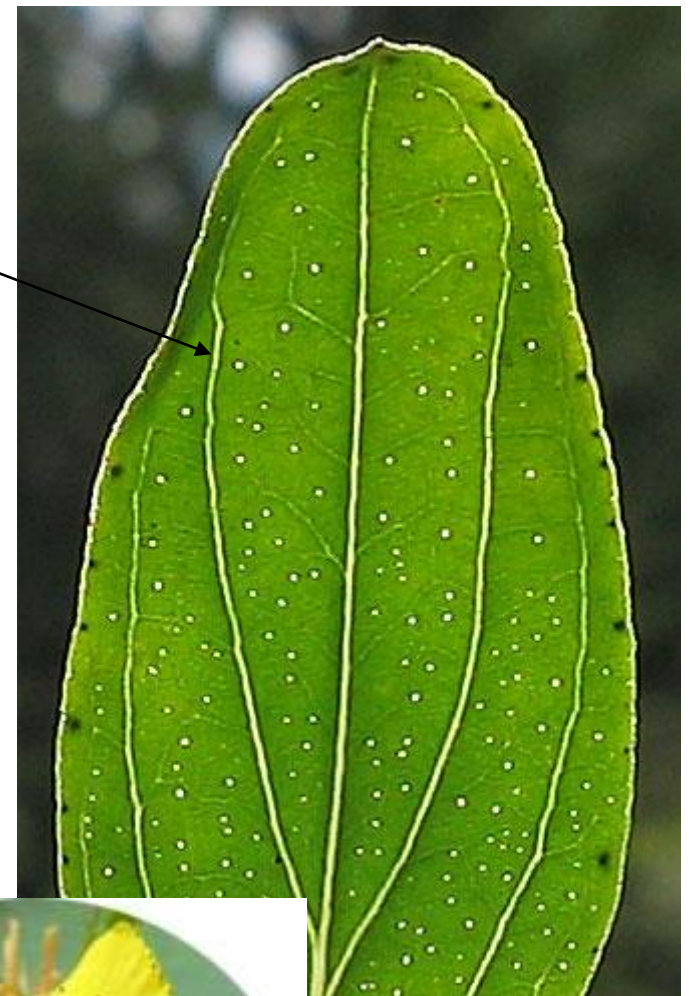
“perforirani” listovi

fam: Hypericaceae

*K5 C5 A3 ∞ G(3)

Hypericum perforatum- kantarion

Niz crnih žlijezda
uz rub latice

Red: Violales

Fam: Violaceae

Viola spp.- ljubičica

↑K5 C5 A5 G(3-5)

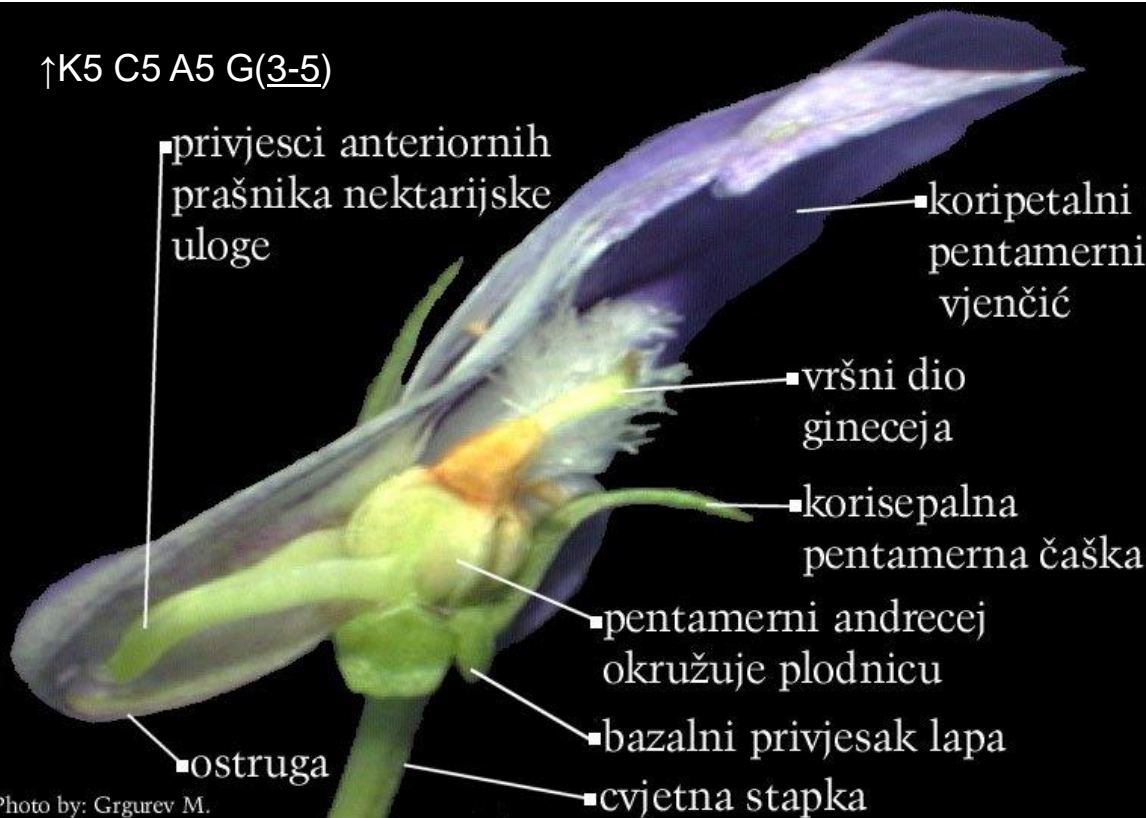

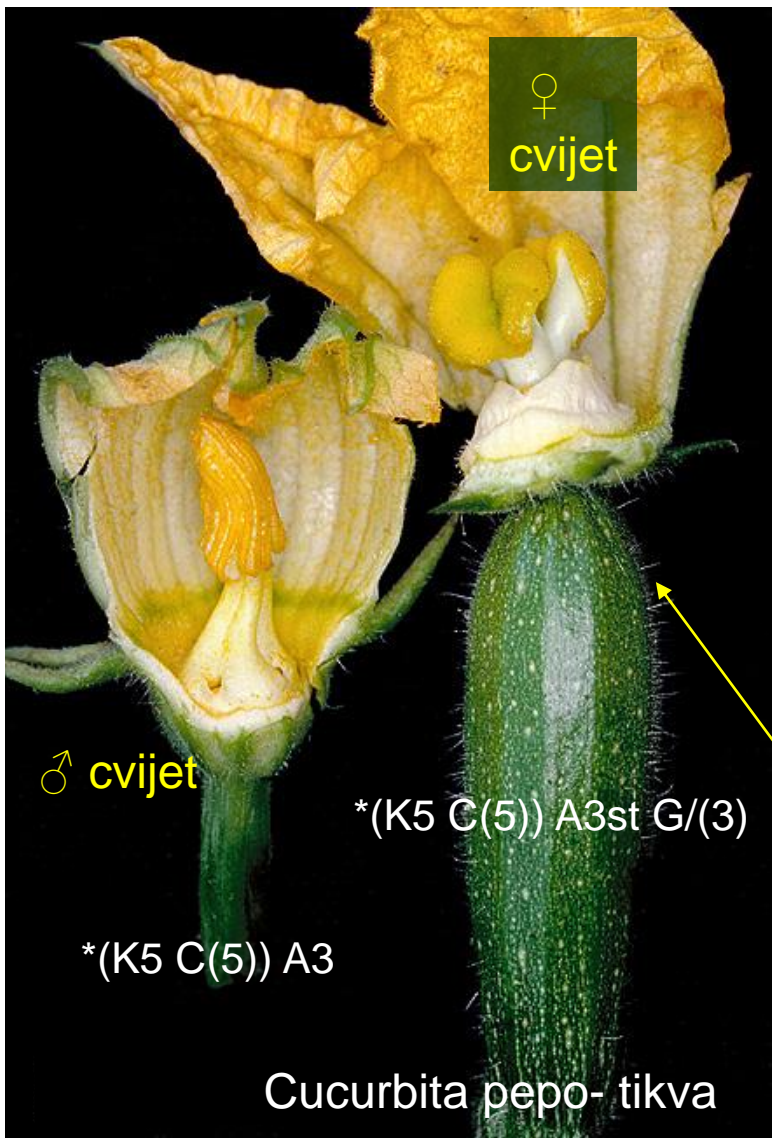
Photo by: Grgurev M.

V. tricolor- dan-noć

Red: Cucurbitales

→ Fam: Cucurbitaceae = tikve

♀
cvijet

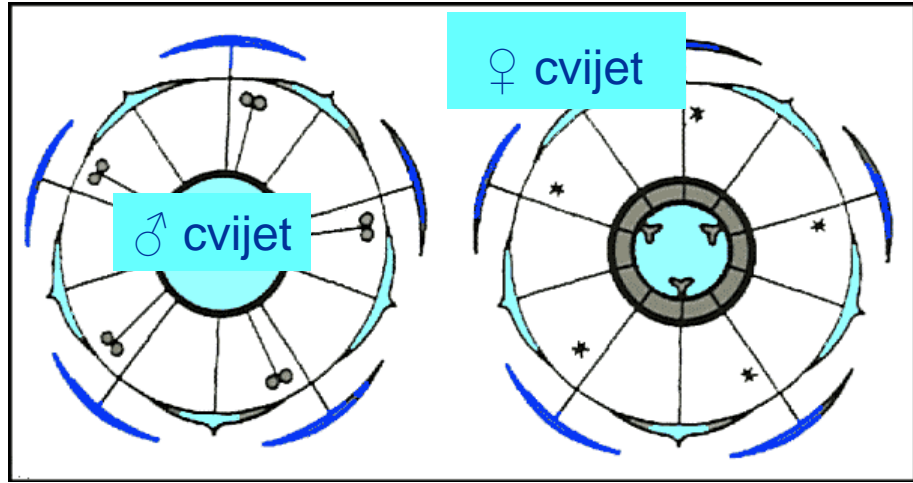
♂
cvijet

*(K5 C(5)) A3st G/(3)

*(K5 C(5)) A3

Cucurbita pepo- tikva

Opšti cvjetni dijagram

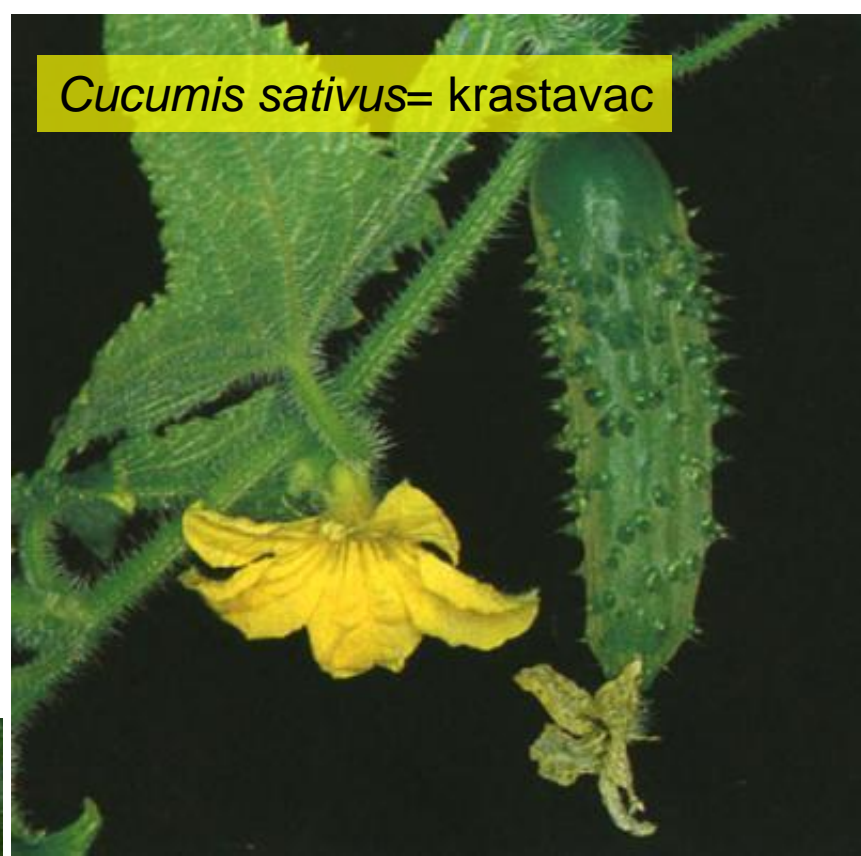
Podcvjetna plodnica

Cucurbita pepo= tikva

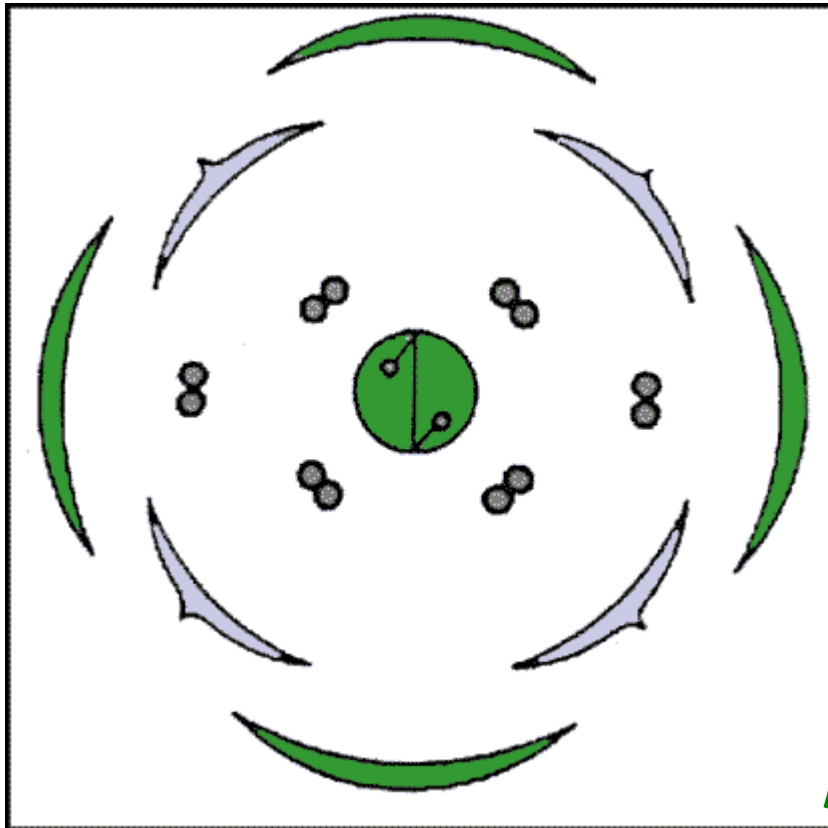
Cucumis sativus= krastavac

Red: Capparales

Fam: Brassicaceae

4 čašična lističa

4 krunična lističa

Plod tipa ljuška

4 duža prašnika

2 kraća prašnika

*K4 C4 A2+4 G(2)

Plod tipa komuške/ljuske

Brassica oleracea- kupus.

Raphanus sativus- rotkvica

Sinapis alba- slačica (senf)

Cochlearia armoracia- ren

Capsella bursa-pastoris- hoću-neću

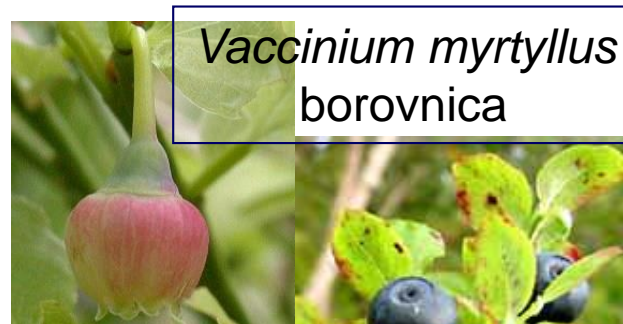
Sisymbrium officinale- oranž

Red: Ericales

Fam: Ericaceae

*K(5) C(5) A5+5 G(5)

Vaccinium myrtillyus
borovnica

Arctostaphylos uva-ursi
međeđe grožđe
(uvin čaj)

Vaccinium vitis-idea- brusnica

Red: Primulales

→ Fam: Primulaceae

Primula vulgaris- jagorčevina

*K(5) (C(5) A5) G(5)

Primula veris- jaglika

Anagalis arvensis

Stabljika nosi naspramne listove

Vršni delovi kruničnih lističa previnuti ka nazad

Krunični lističi slobodni

Cyclamen hederifolium
ciklama

Listovi prizemni

Razvijen gomolj!!!

Red: Malvales

Fam: Tiliaceae - lipe

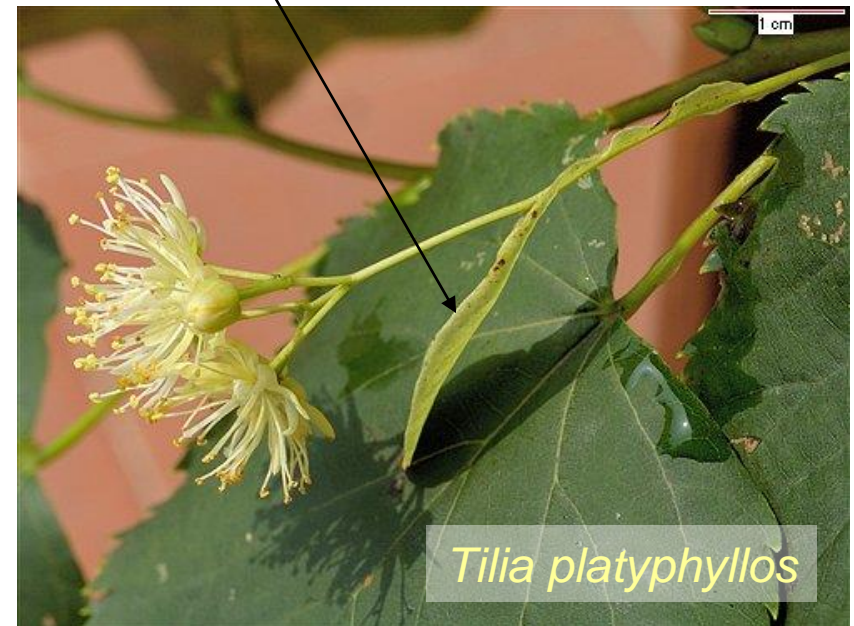

Priperak = listić srastao za dršku cvasti

*K5 C5 A ∞ G(5)

Čuperak kafenkastih
dlačica pri bazi lista

Red: Malvales

Fam: Malvaceae

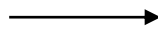
*K(5) (C(5) A(∞)) G(5- ∞)

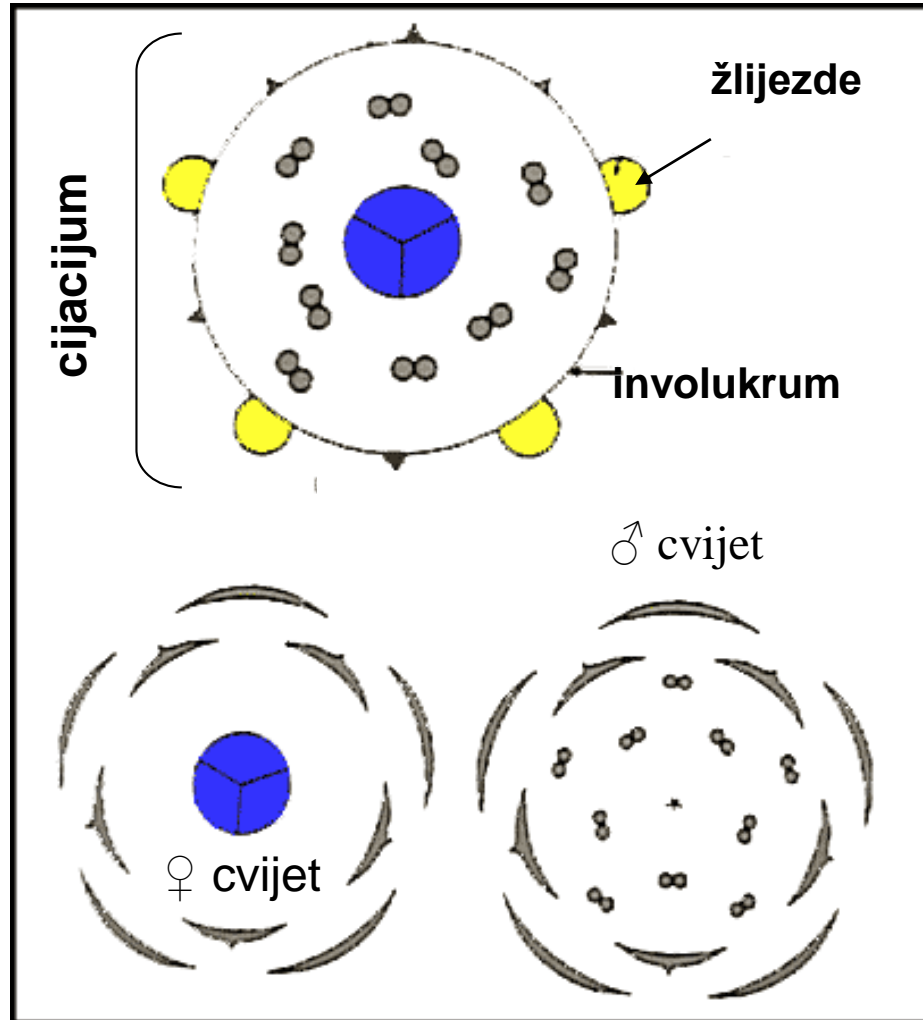

Gossypium sp.-
pamuk

Red: Euphorbiales

Fam: Euphorbiaceae

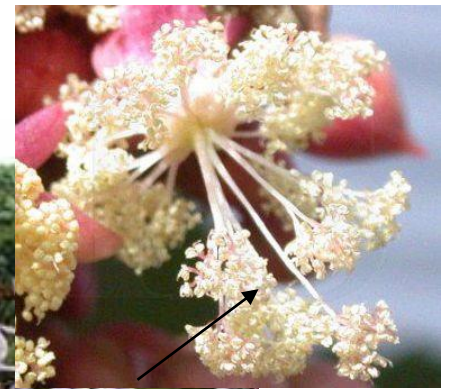

Mercurialis annua, prosinac

Ricinus communis- ricinus

*P₅ A_∞;
*P₃ G (3)

Granati prašnici

g. Euphorbia- mlječika

Ahlamidan cvijet!

♂ A1

♀ G(3)

Tipovi žlijezda:

1. Ovalne
2. Plumjesečaste

Ovalne žlijezde

Polumjesečaste žlijezde

Red. Caryophyllales

fam. Cactaceae

Opuntia spp.

*P ∞ A ∞ G/(3- ∞)

Podcvjetna plodnica

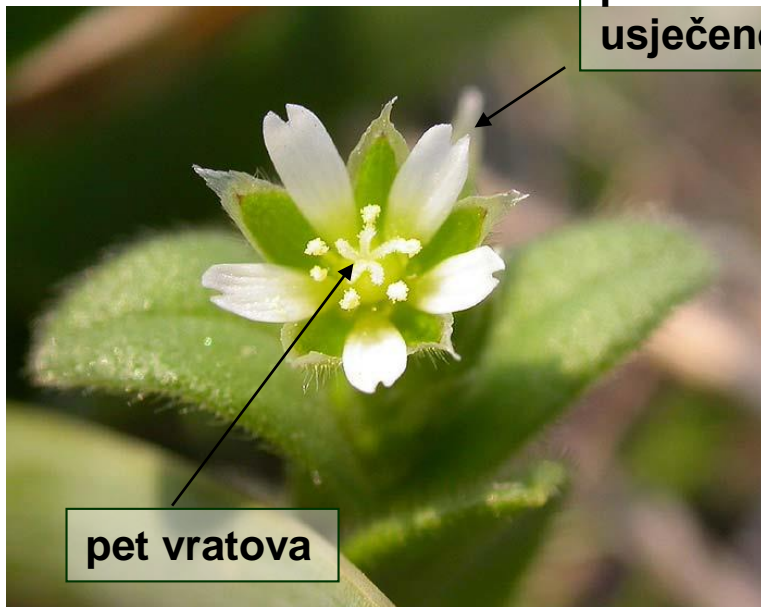
fam. Portulacaceae

*K2 C5 A8-15 G(3-5)

fam. Caryophyllaceae
*K5 C5 A5+5 G(5)

plitko srcoliko
usječene latice

pet vratova

duboko srcoliko
usječene latice

tri vrata

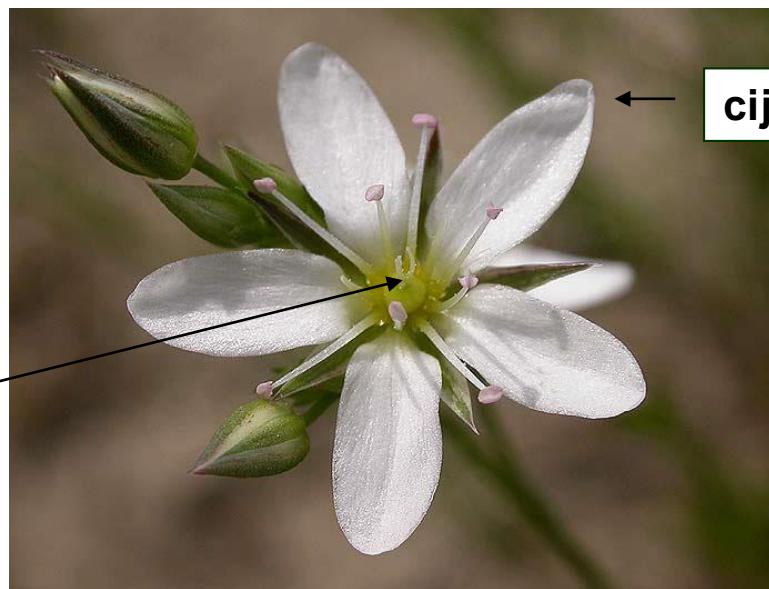

Stellaria spp.- mišjakinja

Cerastium spp.

Listovi cijeli i naspramni!

dva vrata

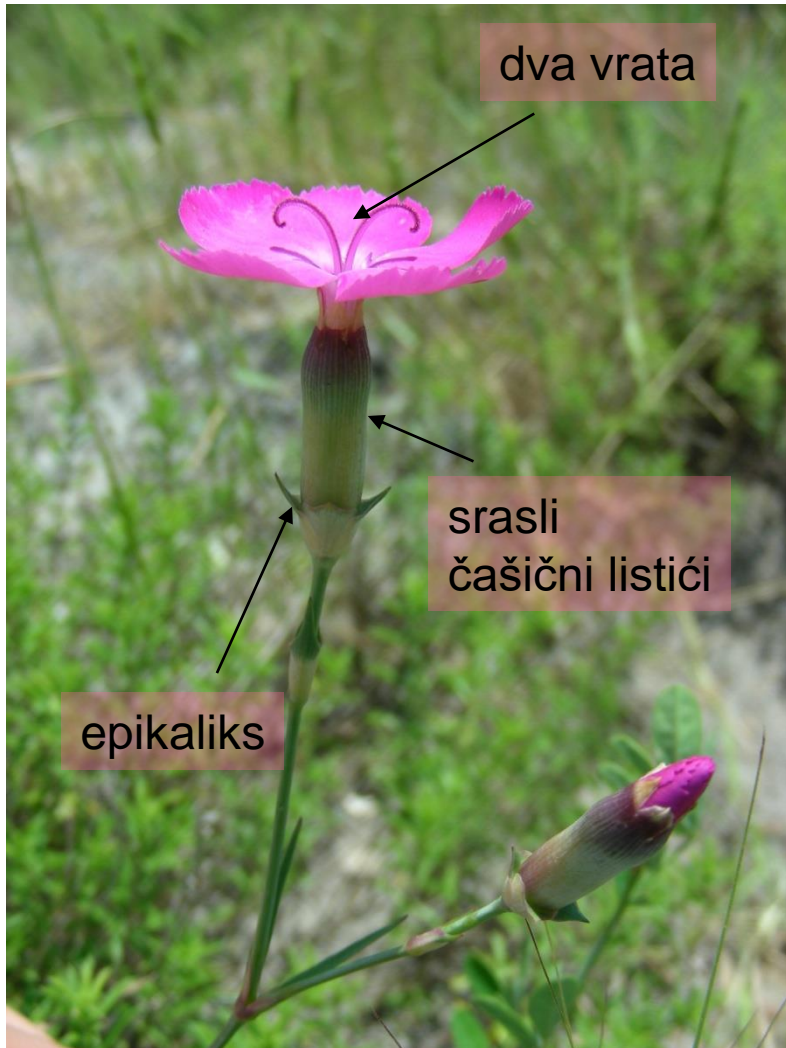

cijele latice

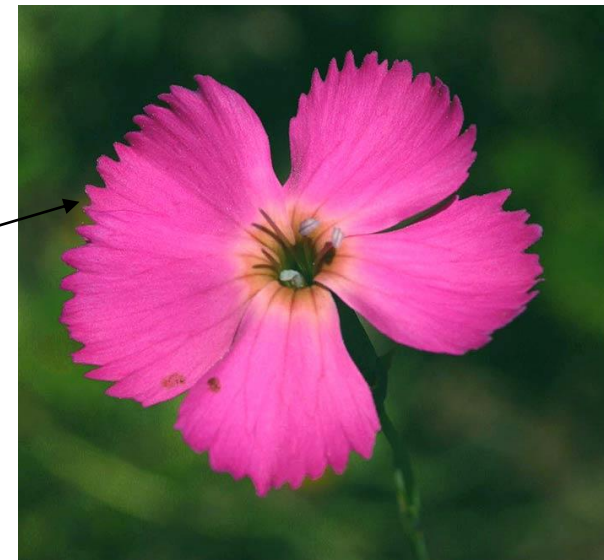
Minuartia spp.

*K(5) C5 A5+5 G(5)

Dianthus spp.- karanfil

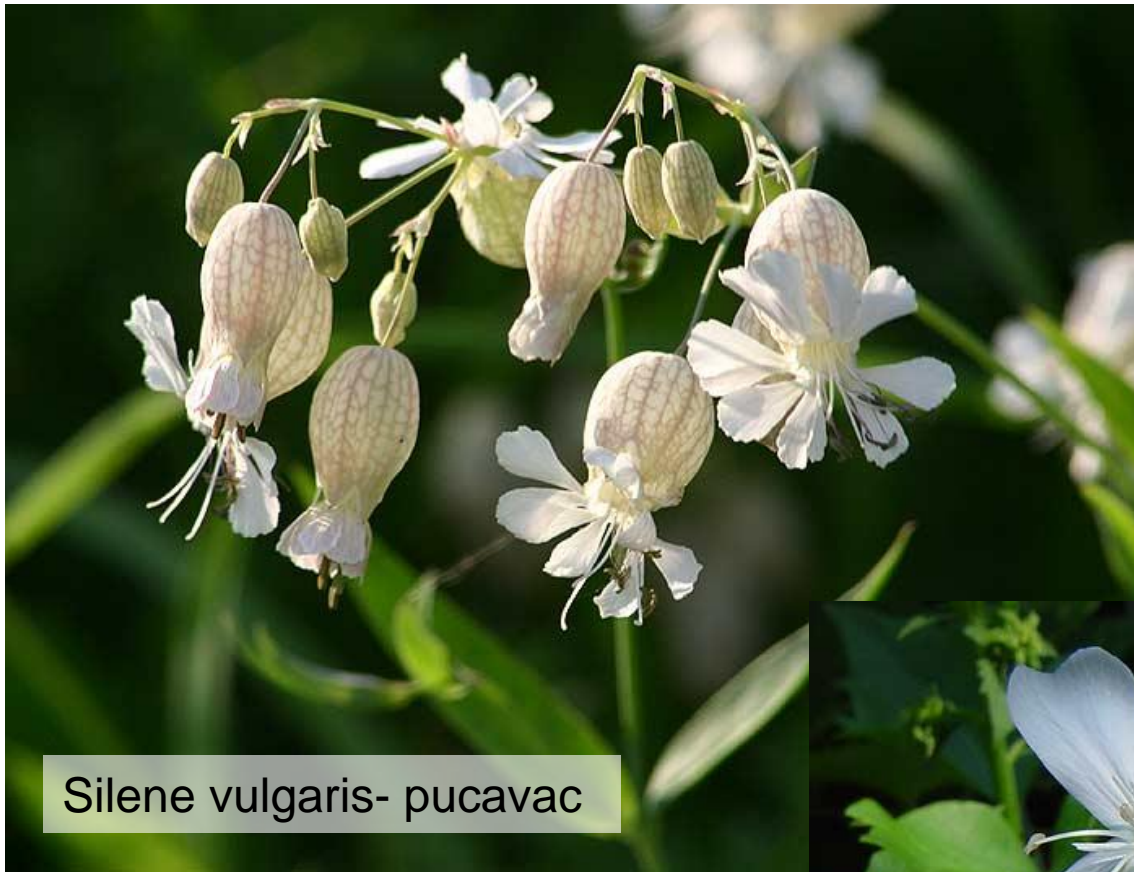

nazubljene latice

duboko
usječene latice

Silene vulgaris- pucavac

Epikaliksa nema!!!

privjesci na
laticama

Saponaria officinalis- sapunjača

fam. Amaranthaceae

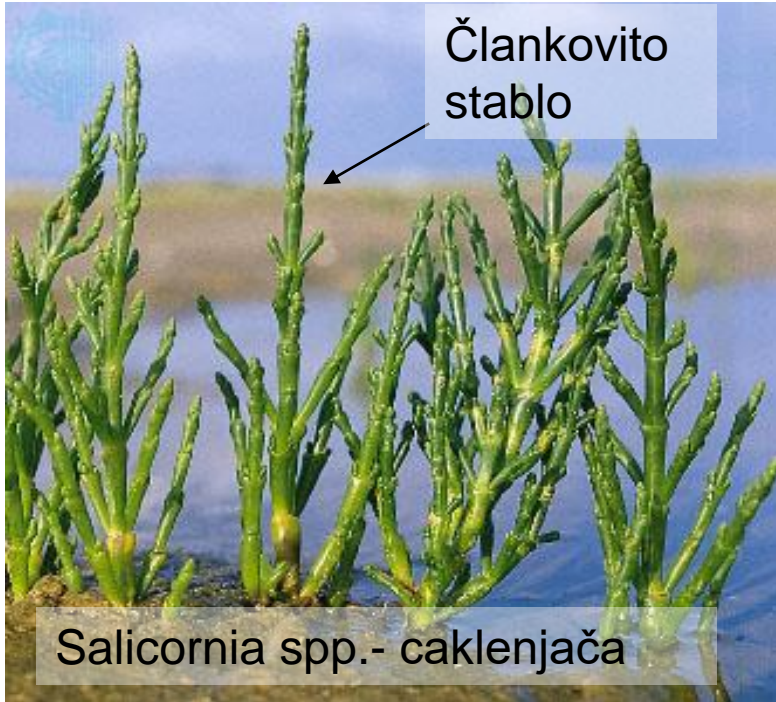
Amaranthus retroflexus- štir

perigon

*P5 A5 G(2-3)

fam. Chenopodiaceae

Listovi debeli, poluvaljkasti

Beta vulgaris- cvekla

*P5 A (5) G(3)

Beta vulgaris ssp. cicla- blitva

Chenopodium album
loboda

*P(2-5) A (5) G(2-3)

*P3 G(2)

C. bonus henricus

Spinacia oleracea- spanać

*P(4) A4, *P(2-4) G(4)

Red. Polygonales

fam. Polygonaceae

ohreja

Polygonum sp.

*P5 A8 G(3)

5 listića perigona +
8 prašnika + nadcvj. G

*P5 A8 G(3)

Fagopyrum esculentum

Rumex spp.
štavelj

plodići

Listovi zaobljeni pri bazi i u obliku gitarice

6 listića perigona
+ 6 prašnika +
nadcvetna plodnica

*P6 A6 G(3)

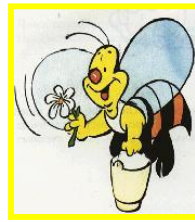

Kopljasti list

Ordo. Dipsacales

Fam: Caprifoliaceae

*K₍₅₎ C₍₅₎ A₅ G₍₂₎

Sambucus nigra- zova

Sambucus ebulus- aptovina

Listovi napramni, neparno perasti.
Cvjetovi pentamerni!

Fam. Valerianaceae

$K_{(0-5)} C_{(5-3)} A_{1-3} G_{(2)}$

Valeriana officinalis-
macina trava

Trajnica sa
naspravnim i
perasto
dijeljenim
listovima

Valerianella locusta-
matovilac

Jednogodišnja biljka sa polurozetom i
naizmjeničnim cijelim listovima

Fam. Dipsacaceae

$\uparrow K_{(5-3)} C_{(4-5)} A_4 G_{(2)}$

Čašica od 8-10
bodljastih zubaca,
cvjetište dlakavo

Čašica od 5
bodlji,
cvjetište sa
luskavim
listovima

Knautia purpurea- udovičica

Scabiosa spp.

Ordo. Gentianales

Fam: Gentianaceae

*K⁽⁵⁾ (C⁽⁵⁾ A₅) G⁽²⁾

Centaurium erythraea- kičica

Gentiana lutea- lincura

Galium mollugo, obični broć

Galium aparine, broćika

Ordo. Polemoniales

Fam: Convolvulaceae

*K(5) C(5) A5 G(2)

Calystegia sepium- veliki slak

Čašica
obavijena sa
dva pricvjetna
listića

Convolvulus arvensis- obični slak

Convolvulus cantabricus

Fam: Cuscutaceae

*K(5) C(5) A5 G(2)

Cijev vijenca duža od vršaka

Cuscuta epythimum

Uglavnom parazitira na usnaticama i broćikama

Cijev vijenca jednako duga kao i vršci

Cuscuta europaea

Parazitira na različitim biljkama, u ovom slučaju na koprivi.

Fam. Boraginaceae
(oštroolisti)

↑*K(5) (C(5) A5) G (2)

Zigomorfni cvjetovi!

Aktinomorfni cvjetovi, sa zaklopcima u ždrijelu!

Myosotis sylvatica- nezaboravak

zaklopci

Symphytum tuberosum- gomoljasti gavez

Zaklopci štašičasti

Buglossoides arvensis- divlja proja

Plodić duboko usječen na 4 dijela

Aktinomorfan cvijet, bez zaklopaca

Plodić nije duboko usječen na 4 dijela

Heliotropium europaeum

Moltkia petrea- plavo lasinje, endemična vrsta

Ordo. Scrophulariales

*K(5) (C(5) A5) G(2-5)

Fam: Solanaceae (pomočnice)

Solanum lycopersicum- paradajz

Plod sočna boba

Capsicum annuum- paprika

Plod
kožasta
boba

Solanum tuberosum- krompir

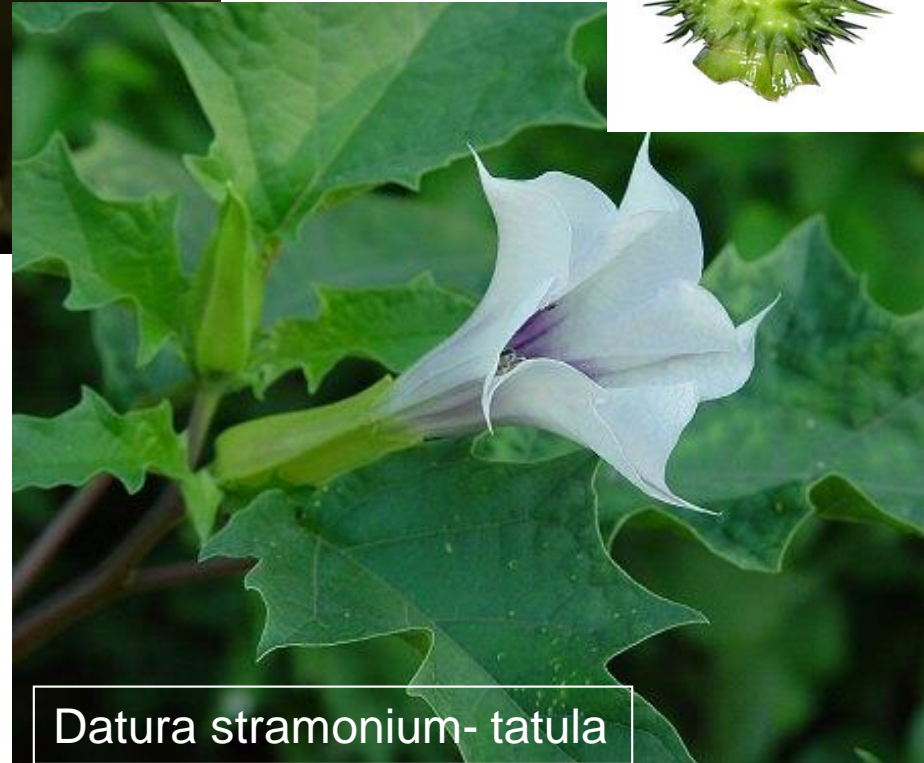
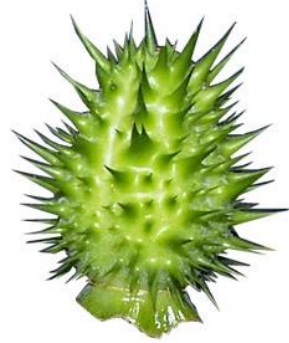
Vjenčić zvonolik

Atropa belladonna- velebilje

Vjenčić u donjem dijelu cjevasto sužen, a u gornjem pljosnato raširen

čaura

Datura stramonium- tatula

Verbascum blattaria
divizma

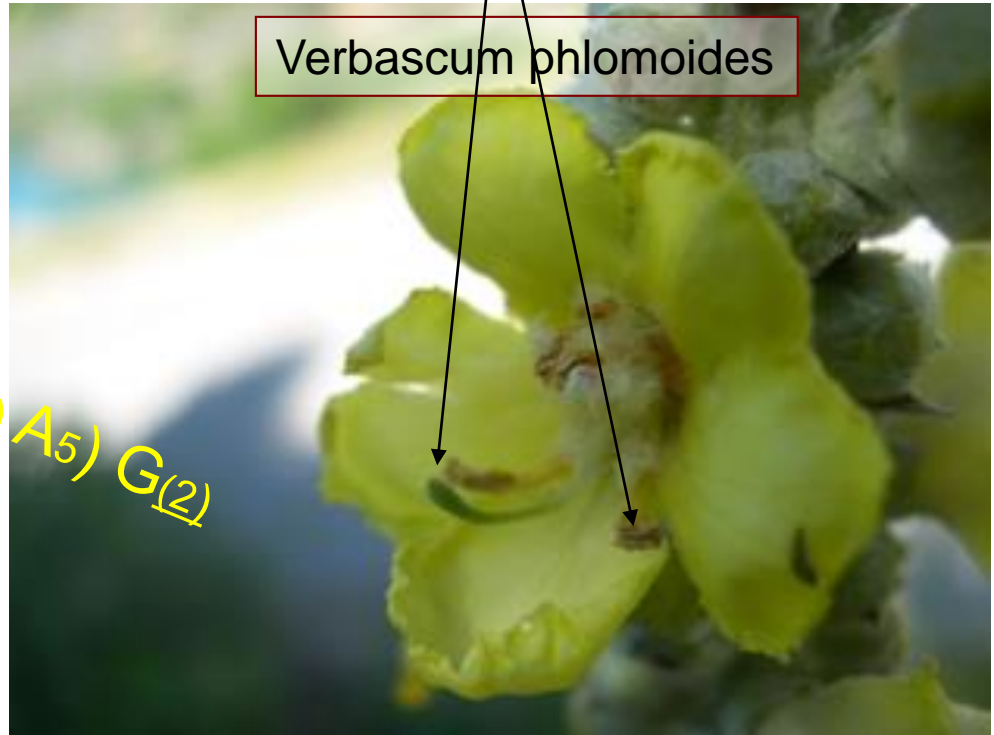
* $K_{(5)} (C_{(5)} A_5) \underline{G}_{(2)}$

Scrophulariaceae

↑* $K_{(4-5)} (C_{(4-5)} A_{2-5}) \underline{G}_{(2)}$

Prašnici sa upravnim anterama.
Filamenti bijelo dlakavi.

Verbascum phlomoides

Veronica persica, čestoslavica

Čašica 4-djelna

2 prašnika

Plod pljosnat

Veronica cymbalaria

Plod okrugao

$\uparrow K_{(4)} (C_{(4)} A_2) \underline{G}_{(2)}$

Linaria vulgaris- lanilist

ostruga

$\uparrow K(5) (C(5) A4) \underline{G(2)}$

Ždrijelo u potpunosti zatvoreno nepcem donje usne

Ždrijelo otvoreno

Digitalis purpurea- naprstak

Scrophularia canina

$\uparrow K_{(5)} (C_{(5)} A_4) \underline{G}_{(2)}$

Parentucelia latifolia

Fam. Orobanchaceae

↑K(5) (C(5) A4) G(2)

Njuška žuta

Brakteja +
2 brakteole

Njuška
tamnocrvena

Orobanche ramosa

Orobanche gracilis

Orobanche caryophyllacea

Fam: Plantaginaceae

*K(4) (C(4) A4) G(2)

Plantago lanceolata

Cvast tipa klasa

Vjenčić suhokožičast

Plantago major

Ordo. Lamiales

Fam. Lamiaceae
(usnatice)

↑K(5) (C5 A4) G(2)

Ajuga reptans

Donja usna
trorežnjevita, gornja
jako kratka!

Mentha aquatica- menta

Vjenčić gotovo pravilan,
rascijepan na 4 dijela

Teucrium fruticans

Donja usna 5-režnjevita, gornja redukovana!

Salvia officinalis- pelim

Galeopsis speciosa
Smrdljiva kopriiva

Donja usna sa dva šuplja zubića

Prašnici ispod gornje
usne paralelni

Cijev vjenčića
trbušasto
proširena

Lamium maculatum- mrtva kopriiva

Marrubium vulgare- očajnica

Prašnici i vrat unutar cijevi vijenca,
čašica od 10 zubaca

Prašnici ispod
gornje usne
jedan prema
drugom nagnuti

Melissa officinalis- matičnjak

Prašnici ispod gornje usne
raskrečeni

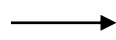

Thymus pulegioides- majkina dušica

Origanum vulgare-
vranilova trava, planinski čaj

Ordo. Campanulales

fam: Campanulaceae *K(5) C(5) A5 G/(2-5)

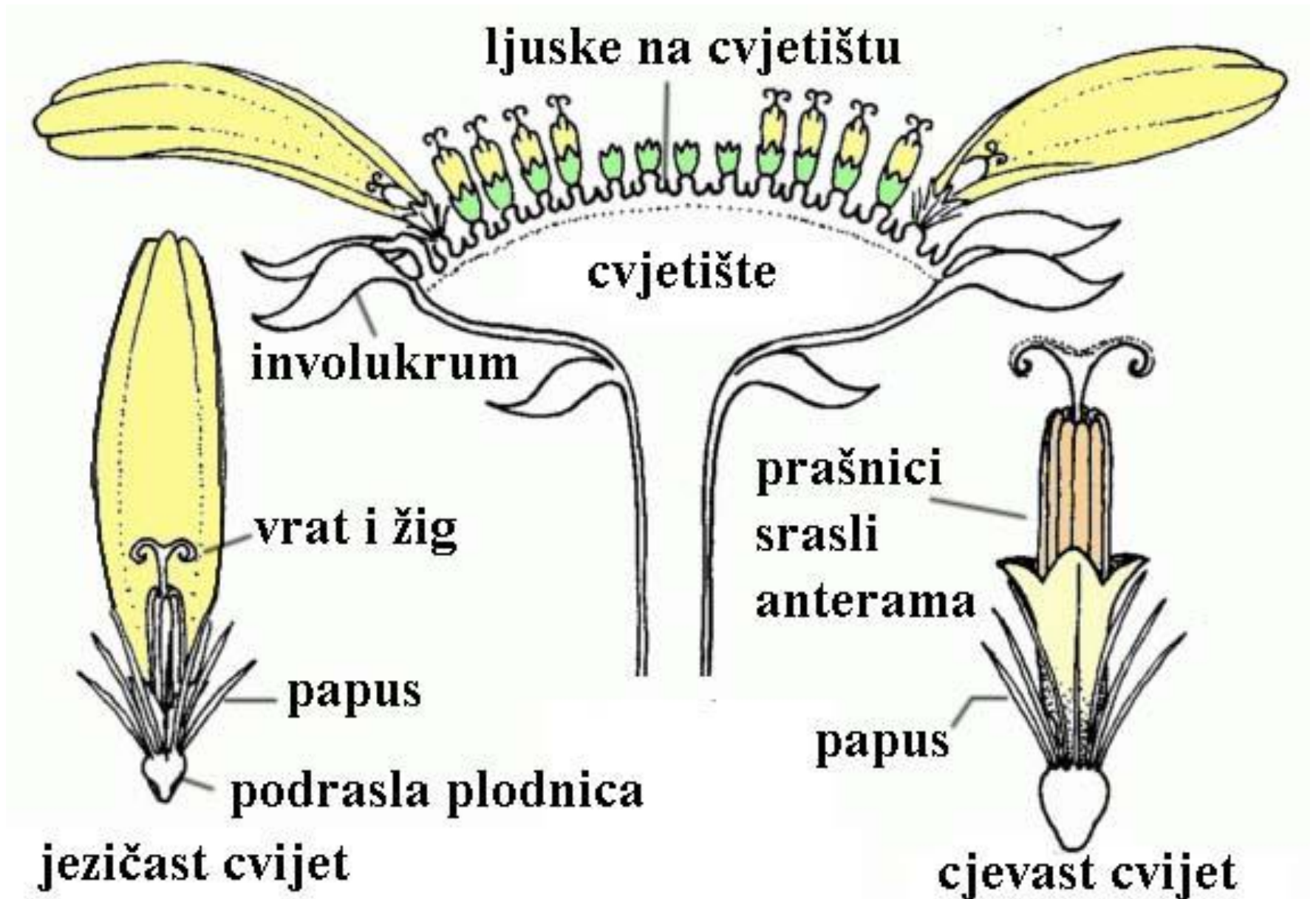
Podcvjetna plodnica

Campanula rapunculus- zvončič

Ordo. Asterales

fam. Asteraceae

Jezičasti cvijet

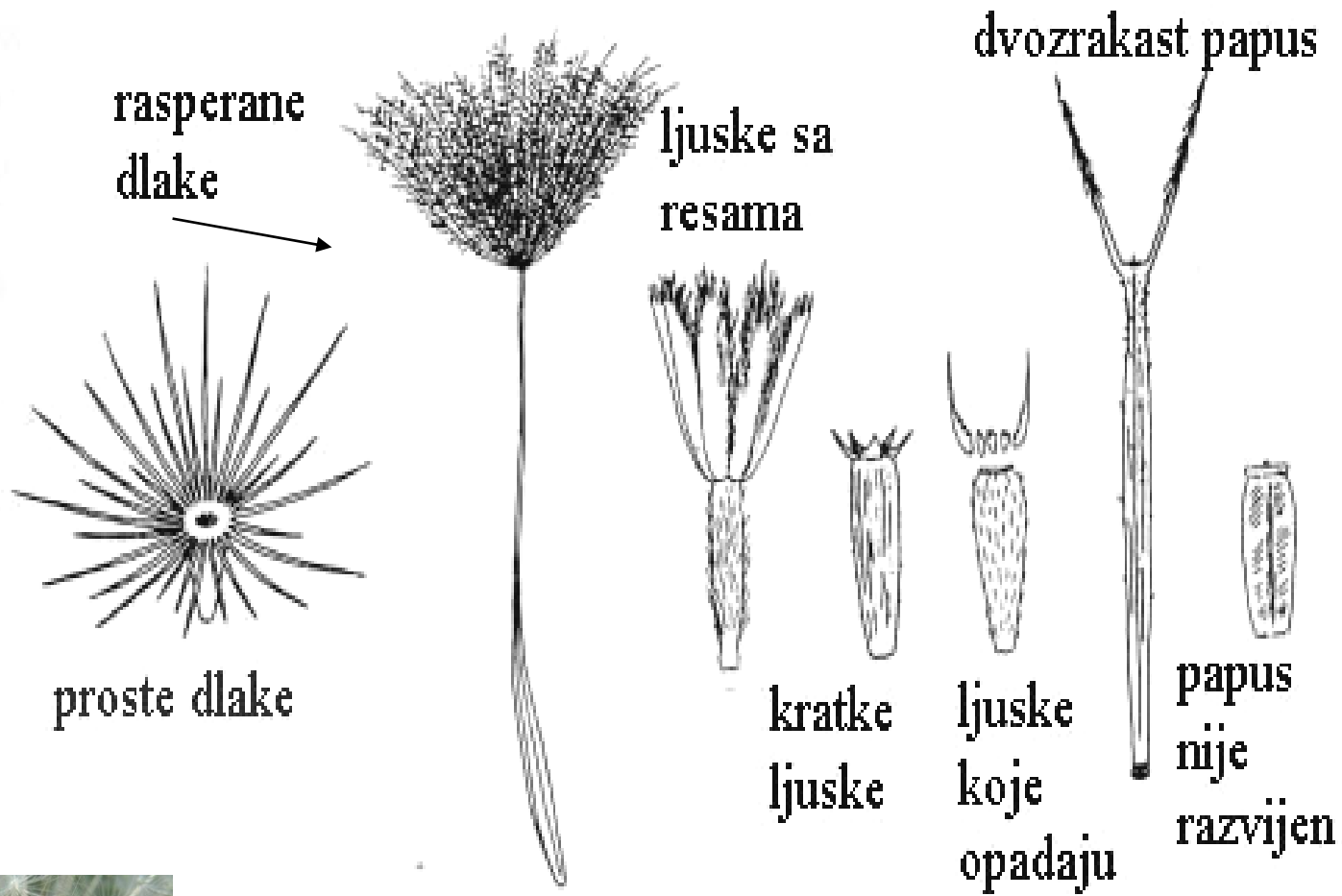
Ljuske na cvjetištu

Cjevasti cvijet

Listić involukruma

Receptakulum

TIPOVI PAPUSA

Tipovi glavica

Jezičast cvijet

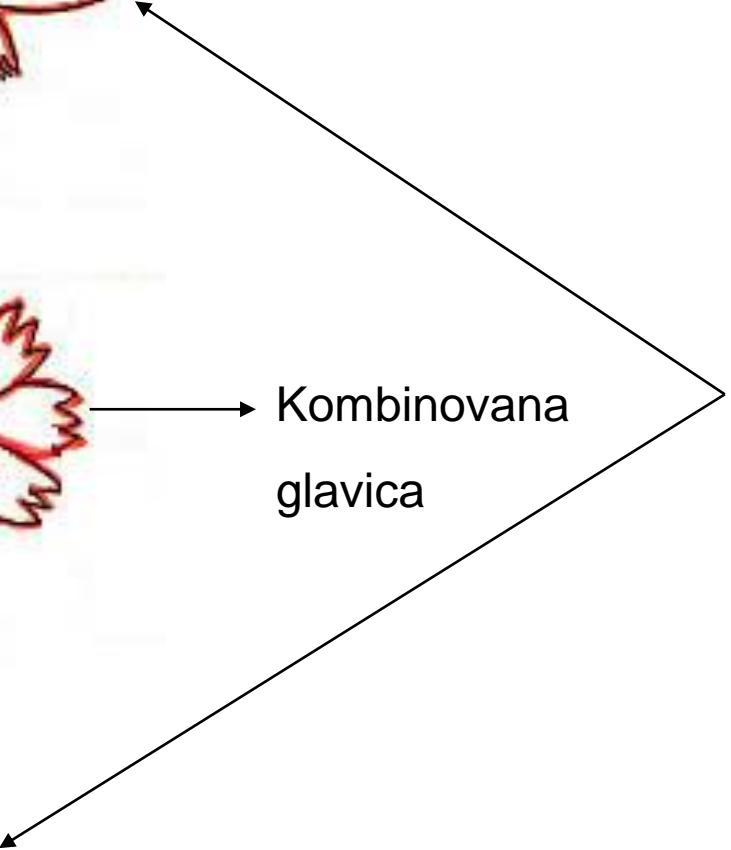
Kombinovana glavica

Cjevast cvijet

Monotipska glavica

Podjela na osnovu tipa cvasti:

- Tubuliflorae= Asteroidea (sadrže cvjevaste cvjetove i nemaju mliječni sok)
- Liguliflorae= Cichorioidea (sadrže samo jezičaste cvjetove i posjeduju mliječni sok)

Tubuliflorae

```
graph TD; A[Tubuliflorae] --> B[Svi cvj. u glavici cjevasti]; A --> C[Unutrašnji cvj. u glavici cjevasti];
```

Svi cvj. u glavici cjevasti

Unutrašnji cvj. u glavici cjevasti

Tubuliflorae

Cvjetovi jedнопolni

Xanthium italicum- čičak

Ambrosia artemisiifolia- ambrozija

Cvjetovi dvopolni

Listovi trnovito
nazubljeni

Papus jednostavno dlakav

Carduus nutans- čkalj

Papus rasperano dlakav

Cirsium vulgare- osjak

Listovi nisu trnovito nazubljeni

Centaurea spp.- različak

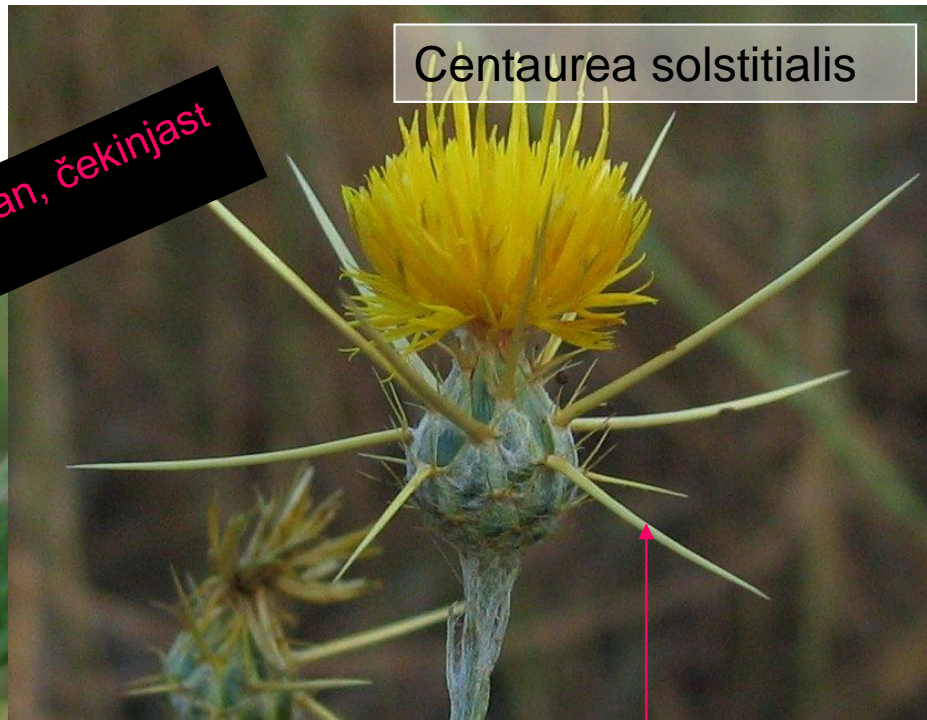
Centaurea jacea

Ovoj sa kožastim i cijelim privjeskom

Papus redukovan, čekinjast ili dlakav

Centaurea solstitialis

Ovoj se završava sa jednostavnim trnom

Ovoj sa češljasto-trepavičavim privjeskom

Centaurea scabiosa

Leontopodium alpinum- runlist

Papus jednostavno dlakav

Samo unutrašnji cjetovi cjevasti!!!

Helianthus annuus- sunkockret

Papus od uskih kratkotrajnih ljuščica

Tussilago farfara- podbijel

Papus jednostavno dlakav

Samo unutrašnji cjetovi cjevasti!!!

Papus redukovan

Ljuske na cvjetištu

Šuplje cvjetište

Anthemis arvensis- poljski raven

Matricaria chamomilla- kamilica

Papus redukovan

Achillea millefolium-
hajdučka trava

Leucanthemum vulgare
ivančica

Bellis perennis
Bijela rada

Tanacetum cinerariifolium- buháč

Perasto dijeljeni listovi,
presvučeni sivim indumentumom

Papus u
vidu krunice

Cvjetovi jezičasti!!!

Lagoseris bifida

Ljuske
na cvjetištu,
papus od
jednostavnih
dlaka

Papus od ljusaka

Cichorium intibus- vodopija, cikorija

Hieracium pilosella

Dlake papusa
prljavo bijele

Crepis setosa

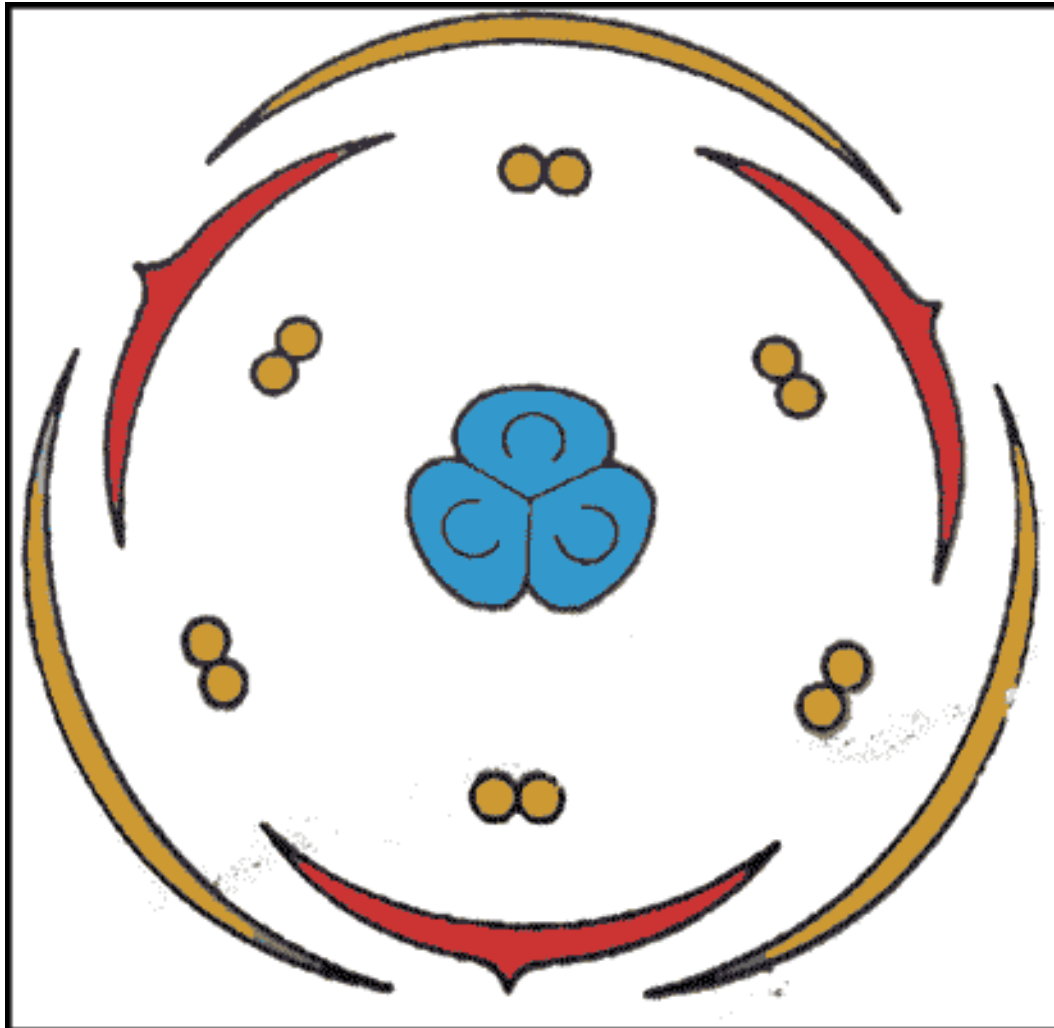
Dlake papusa
sniježno bijele

Monokotile

Red. Liliales

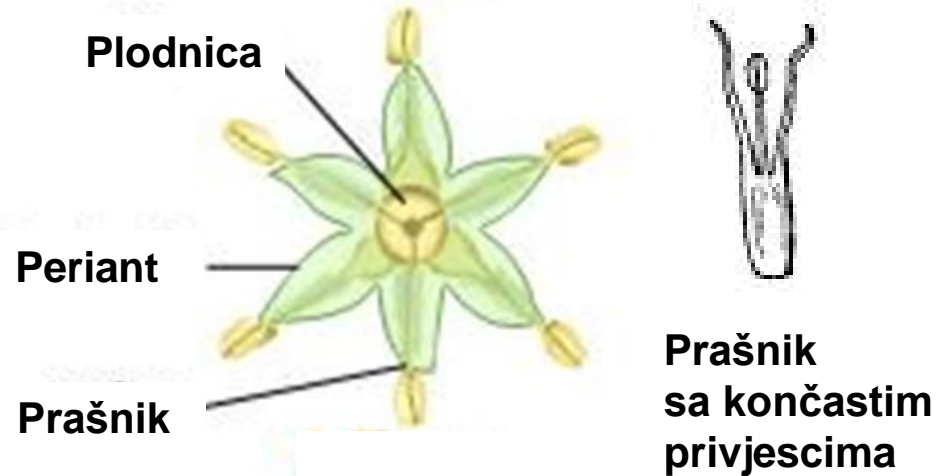
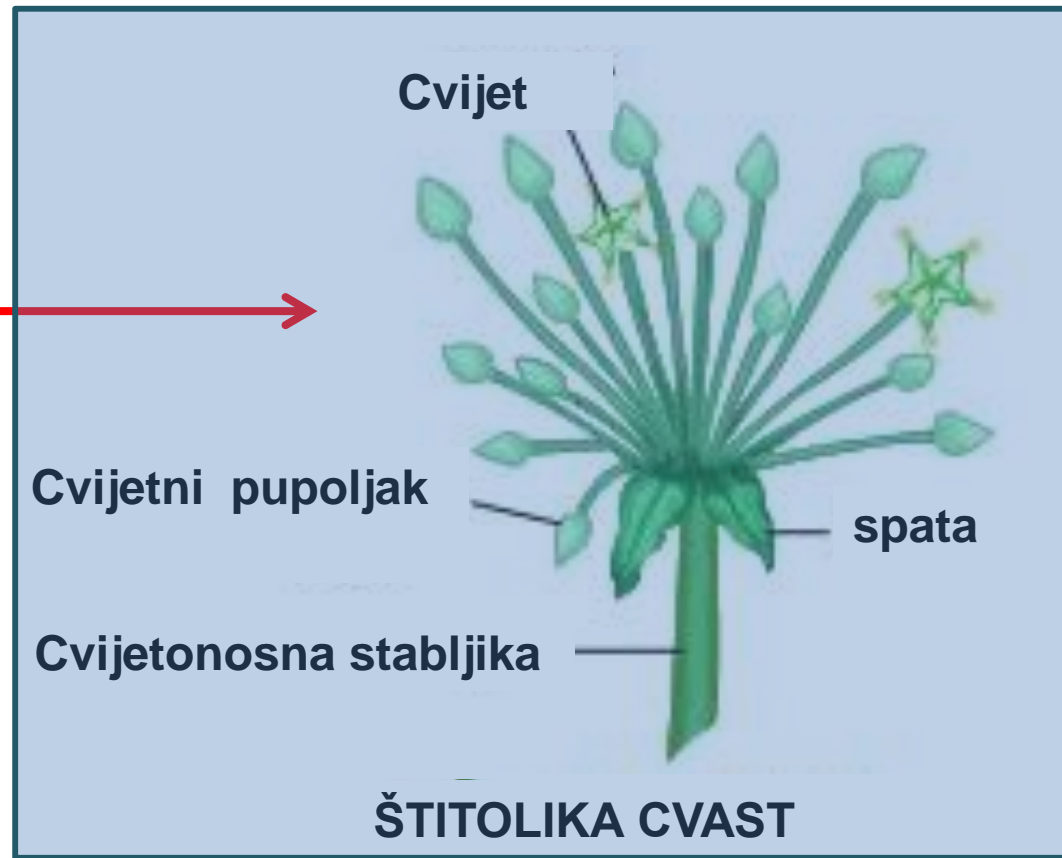
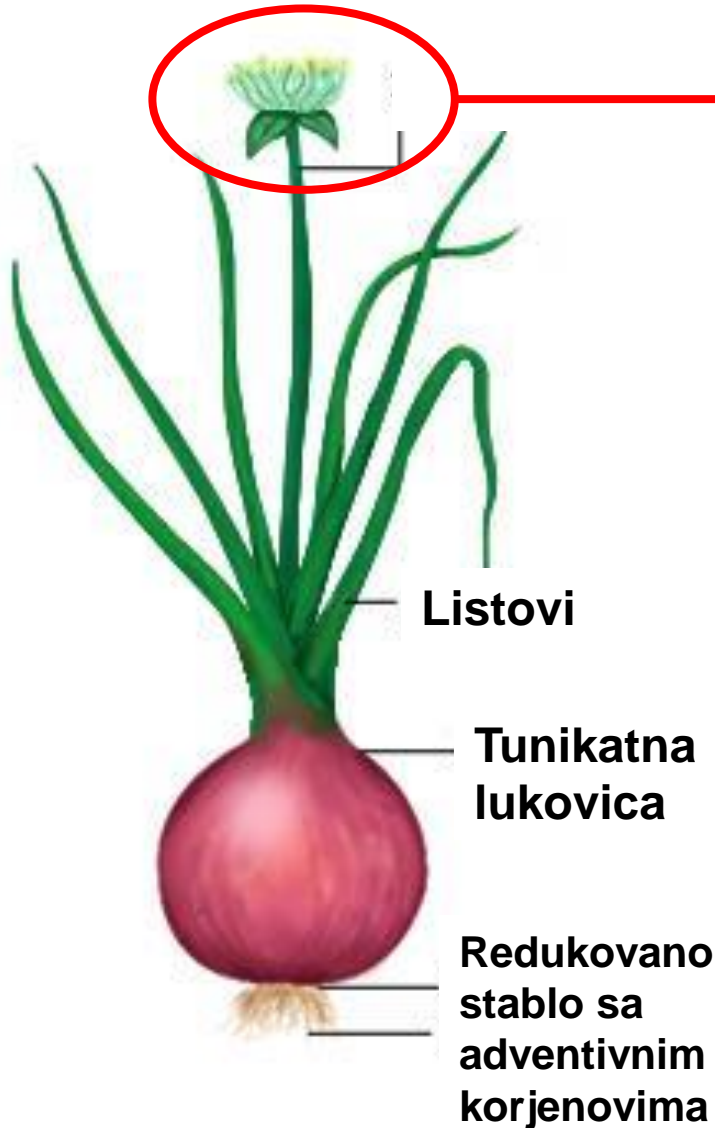
P3+3 A3+3 G(3)/

Porodice:
Alliaceae,
Liliaceae,
Amaryllidaceae

Alliaceae

* (P₃₊₃ A₃₊₃) G₍₃₎

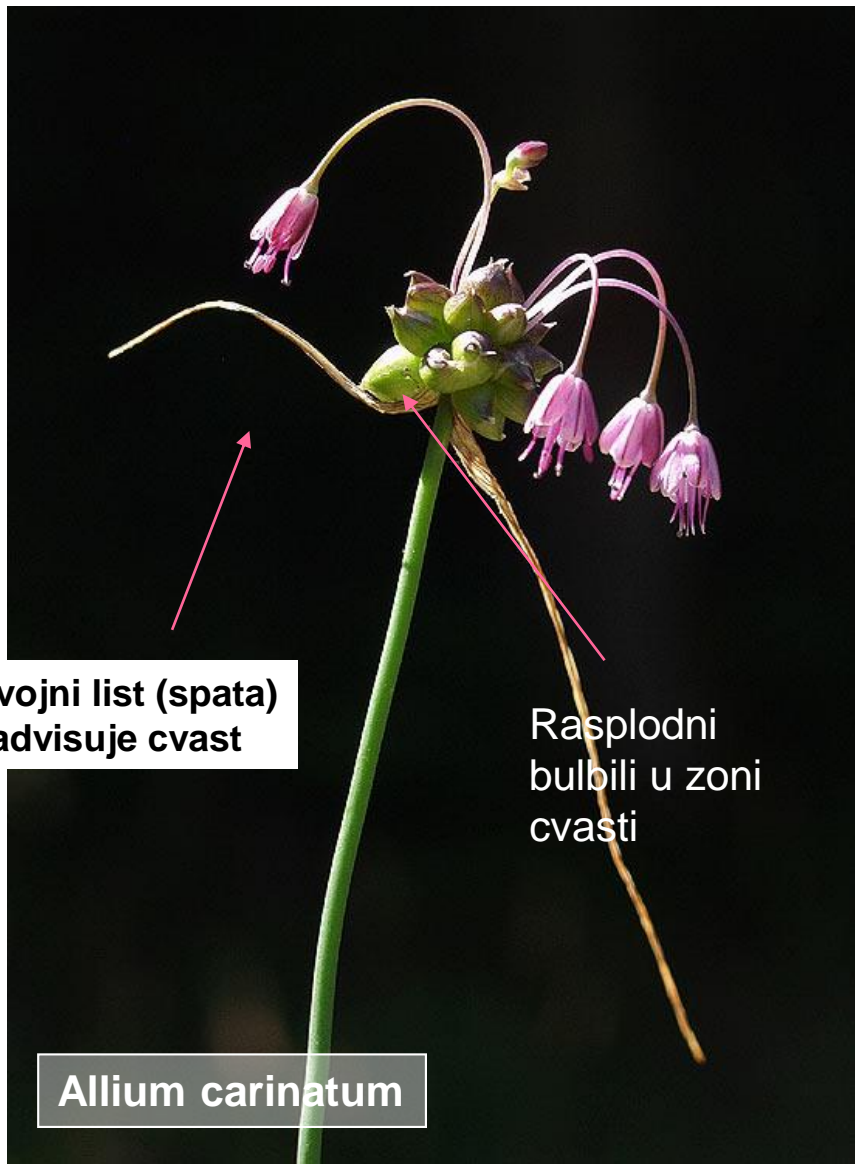
Allium cepa- crni luk

Allium sativum- bijeli luk

Fam. Alliaceae

Fam. Liliaceae

I grupa rodova: podzemni izdanak je lukovica, perigon sa slobodnim listićima, plod čaura

II grupa rodova: podzemni izdanak je lukovica, perigon sa sraslim listićima, plod čaura

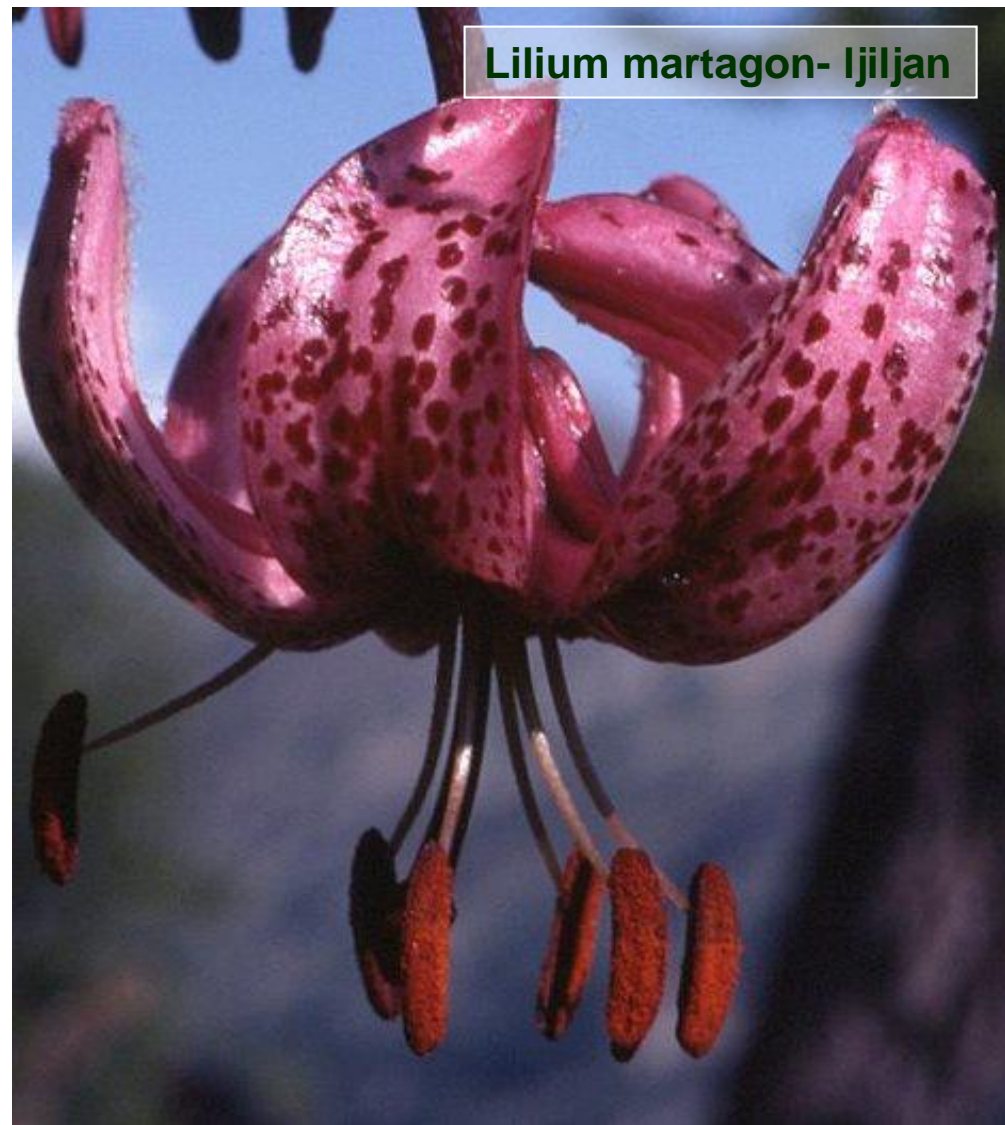
III grupa rodova: podzemni izdanak je rizom, plod je čaura

IV grupa rodova: podzemni izdanak je rizom, plod je bobica

I grupa rodova: podzemni izdanak je lukovica, perigon sa slobodnim listićima, plod čaura

Tulipa sylvestris- lala

Lilium martagon- ljiljan

II grupa rodova: podzemni
izdanak je lukovica,
perigon sa sraslim
listićima, plod čaura

Colchicum autumnale- mrazovac

Hyacinthella dalmatica
Dalmatinski zvončić, endem

III grupa rodova: podzemni
izdanak je rizom, plod je
čaura

Veratrum album- čemerika

Asparagus acutifolius- šparoga

IV grupa rodova: podzemni izdanak je rizom, plod je bobica

Ruscus aculeatus- kostrika

filikladija

**Convallaria majalis
đurđevak**

Fam. Amaryllidaceae

Narcissus radiiflorus- narcis, dokoljen

Galanthus nivalis- visibaba

Iridaceae ($P_{3+3} A_3$) $G_{/(3)}$

Gladiolus palustris

Zigomorfan cvijet

Iris pseudoacorus

**3 spoljašnja lista perigona
prema nazad savijena**

Crocus dalmaticus

Romulea bulbocodium

Red. Iridales

(P₃₊₃ A₃) G_{/(3)}

Fam. Iridaceae

3 spoljašnja lista perigona
prema nazad savijena

Iris pseudoacorus- močvarni iris

Gladiolus palustris- gladiola

Cvjetovi zigomorfni!

Bez nadzemnog stabla!

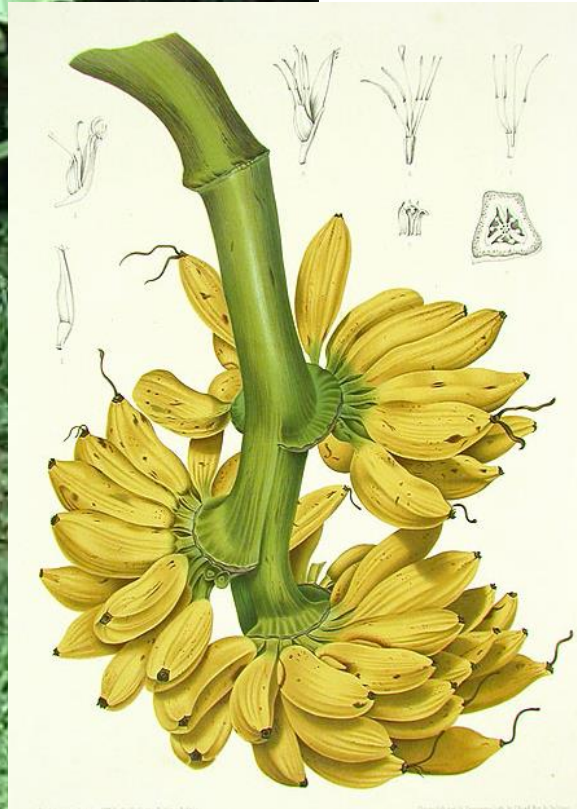
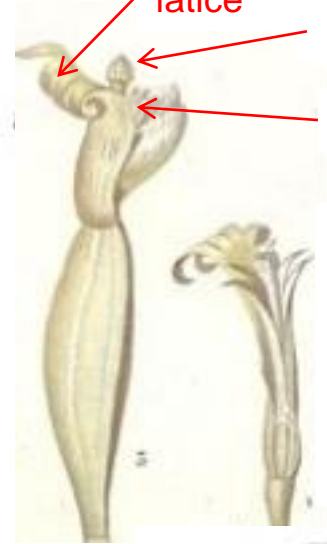
**Crocus dalmaticus,
Dalmatinski šafran, endem**

Red. Zingiberales

Musa x paradisiaca, Musaceae

spata
 Srasle
 latice
 Stigma
 Prašnici

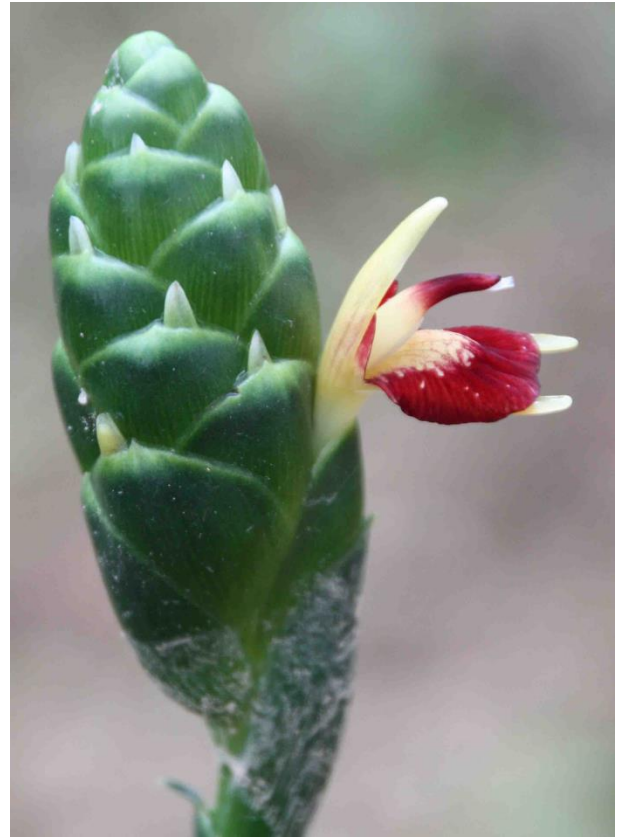

$P_{(3+2)+1}, A_{3+3}, G_0.$
 $P_{(3+2)+1}, A_0, \overline{G}_{(3)}.$
 $P_{(3+2)+1}, A_{3+3}, \overline{G}_{(3)}.$

Fam. Zingiberaceae

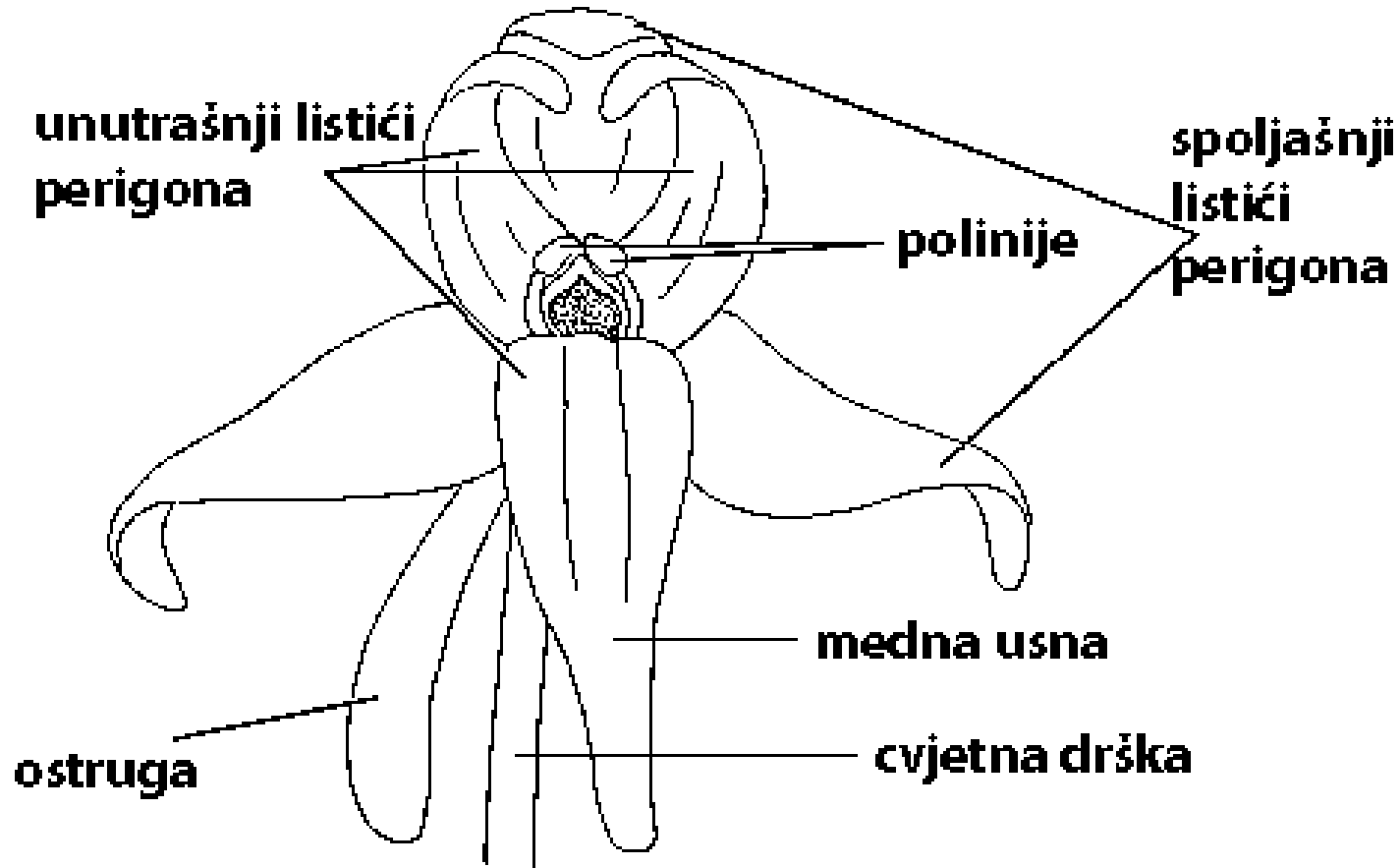

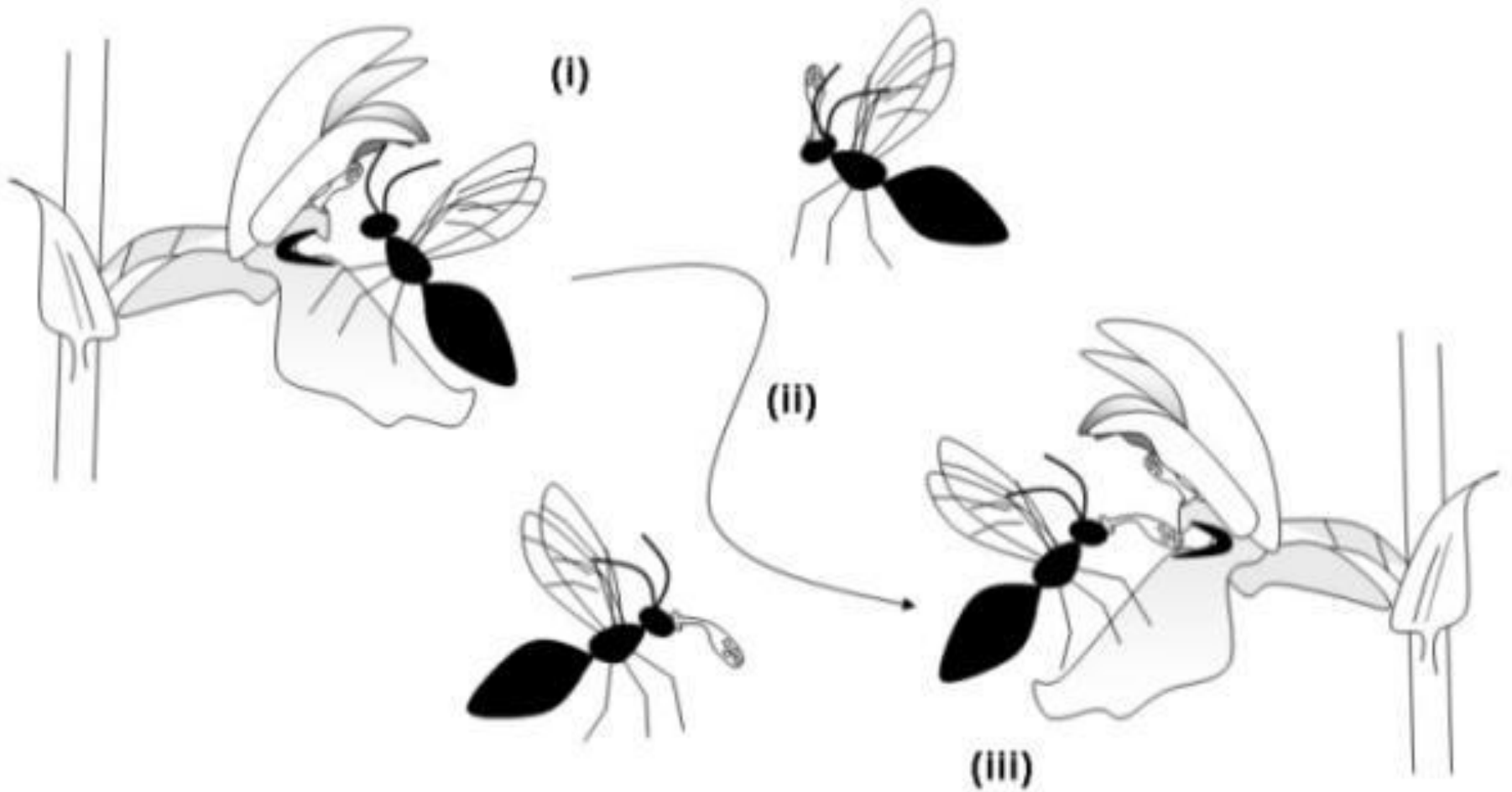
Zingiber officinale- đumbir

Red. Orchidales

Fam. Orchidaceae

Mehanizam opašivanja

Orchis morio

Medna usna sa ostrugom!

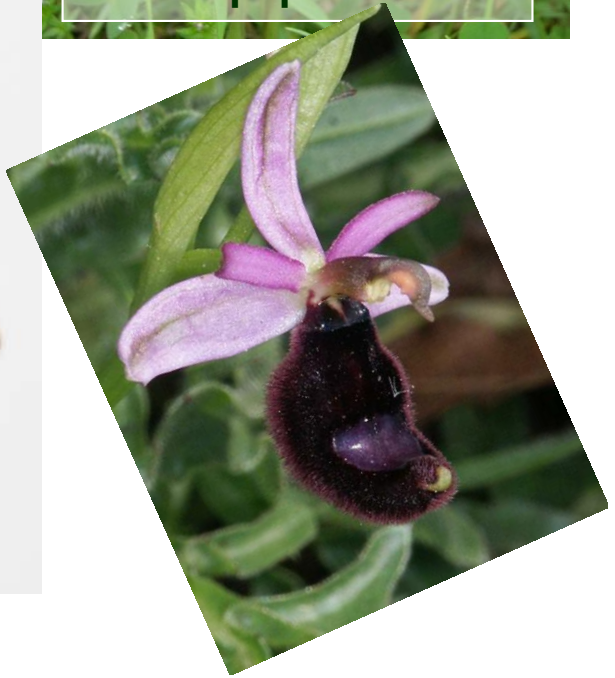
Orchis papilionaceae

Medna usna bez ostruge

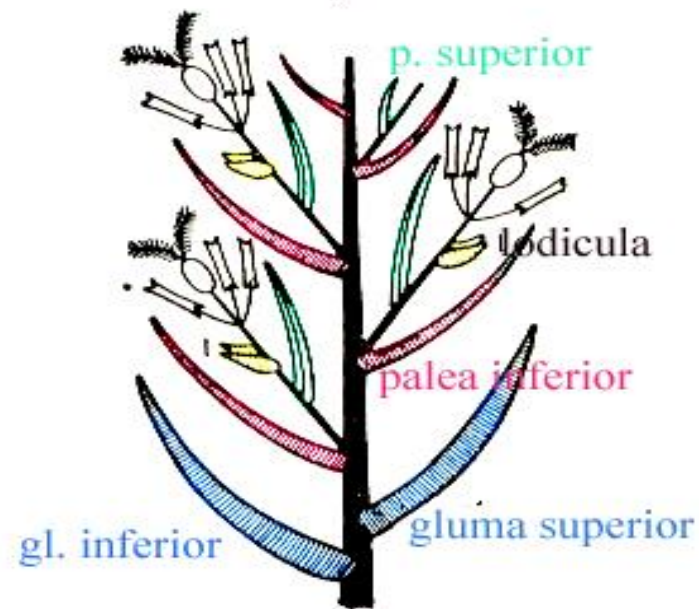
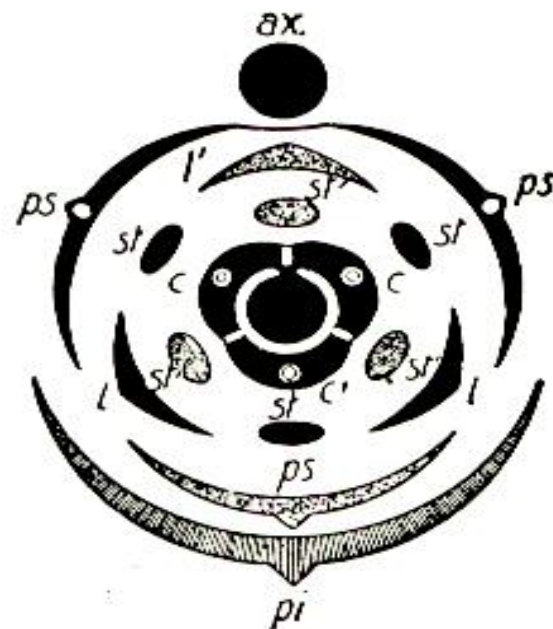
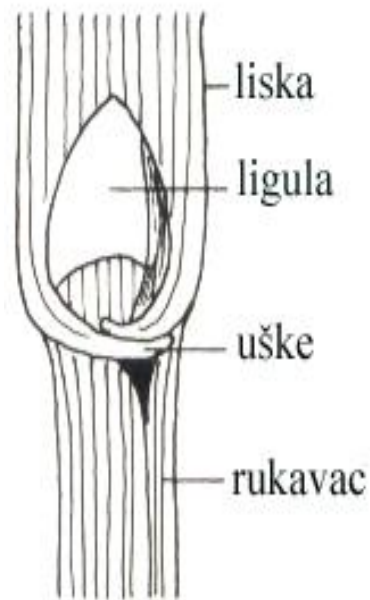
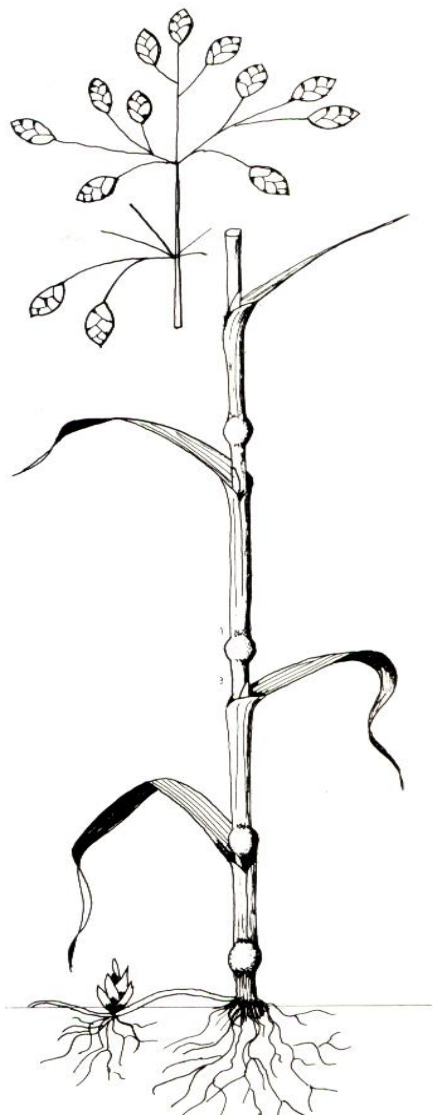

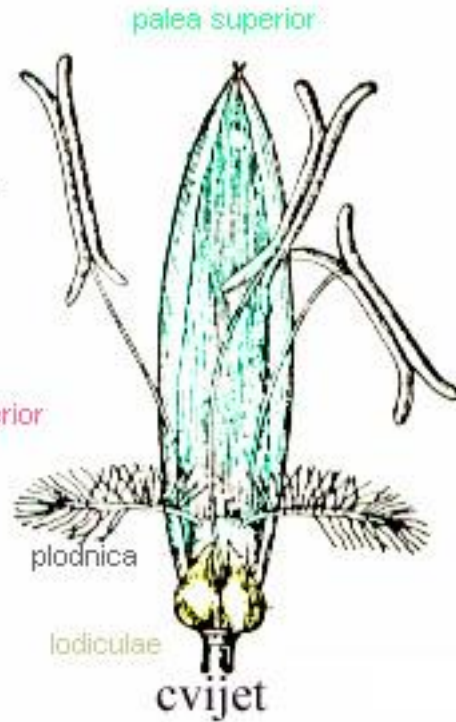
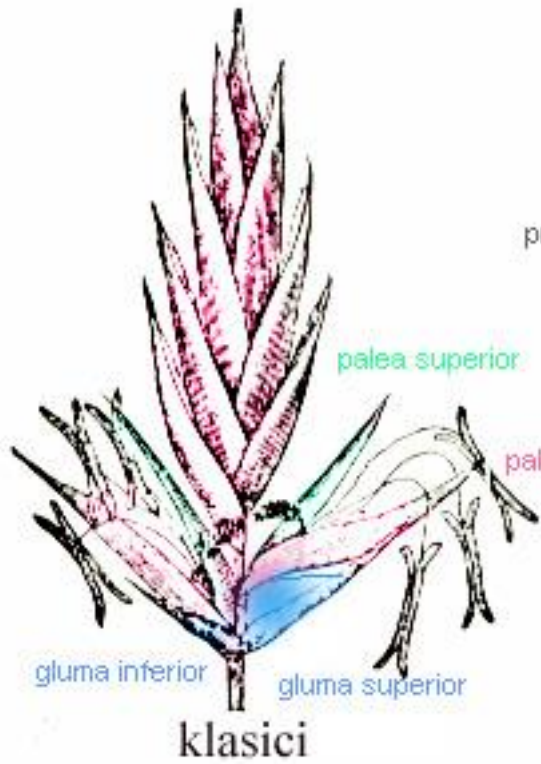
Ophrys spp.

Red. Poales

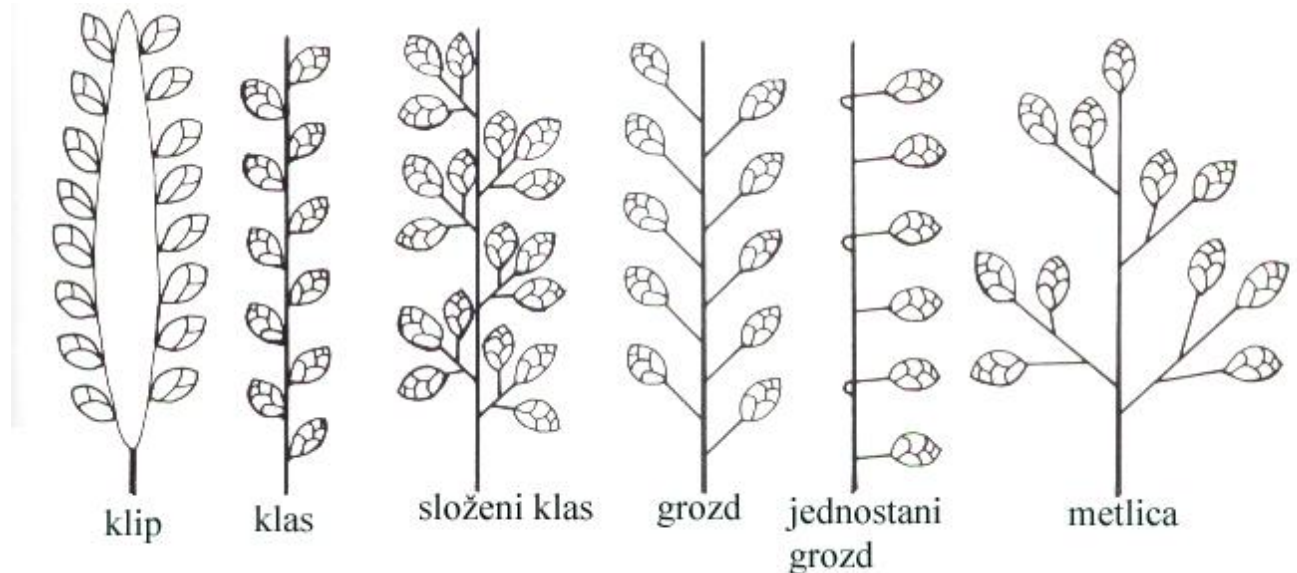
Fam. Poaceae

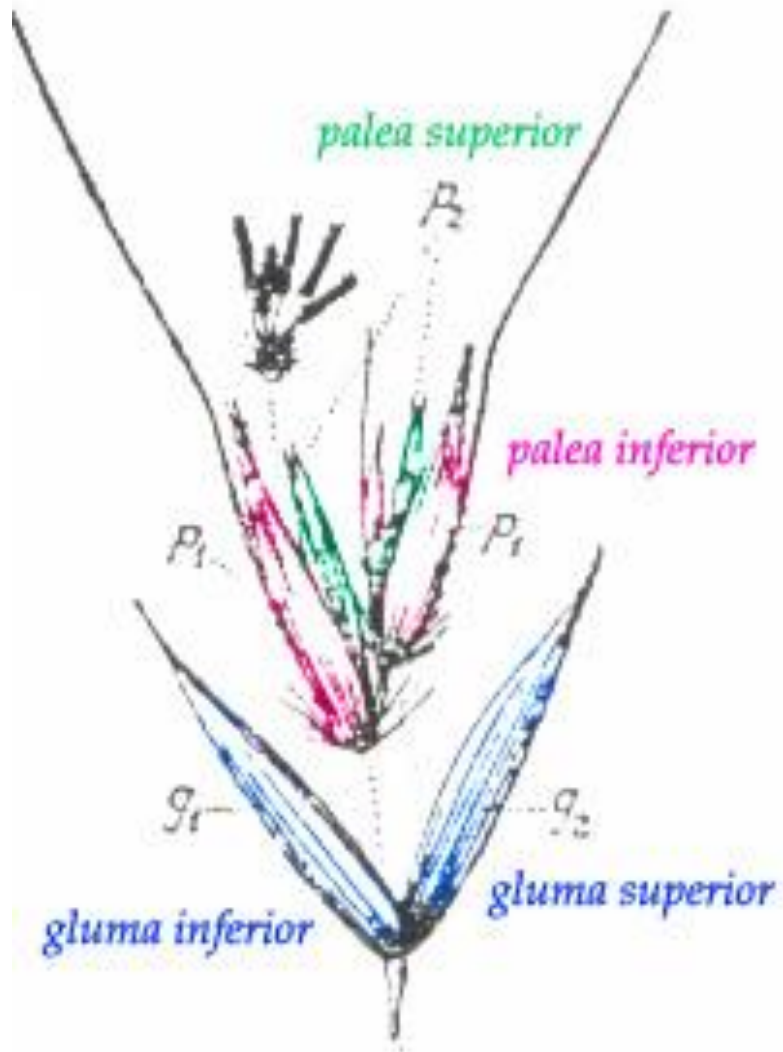

Klasić:
 gluma inferior + gluma superior +
 palea inferior + cvijet (palea
 superior, lodikule, 3 prašnika,
 plodnica)

Tipovi cvasti

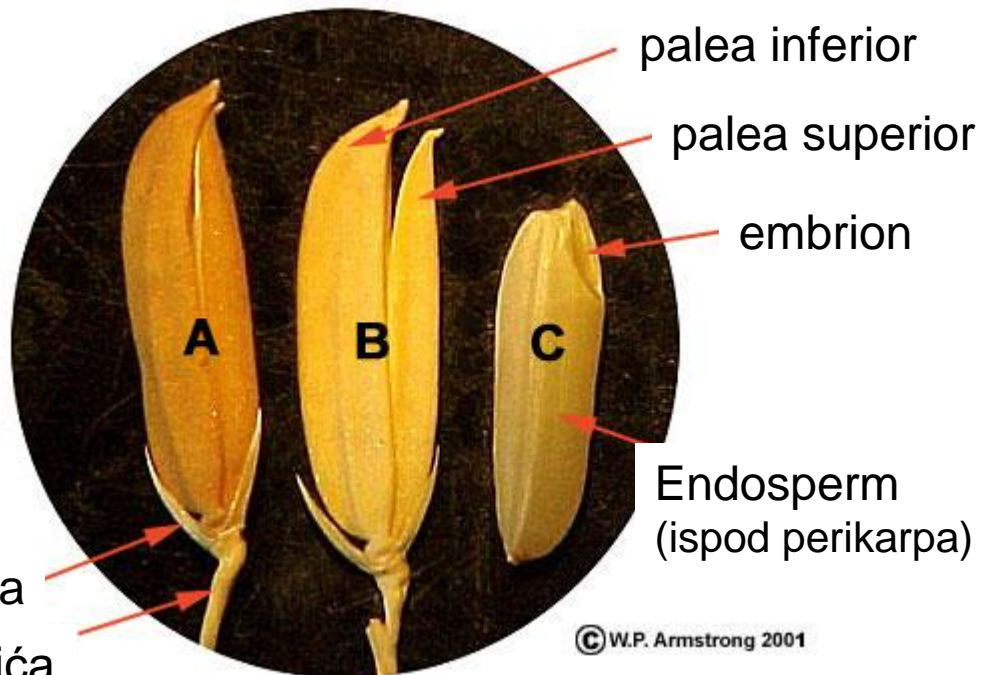
Avena sp.- ovas

gluma

drška klasića

Oryza sativa- oriz

Zea mays- kukuruz

Ženski cvast tipa klipa,
muška tipa metlice

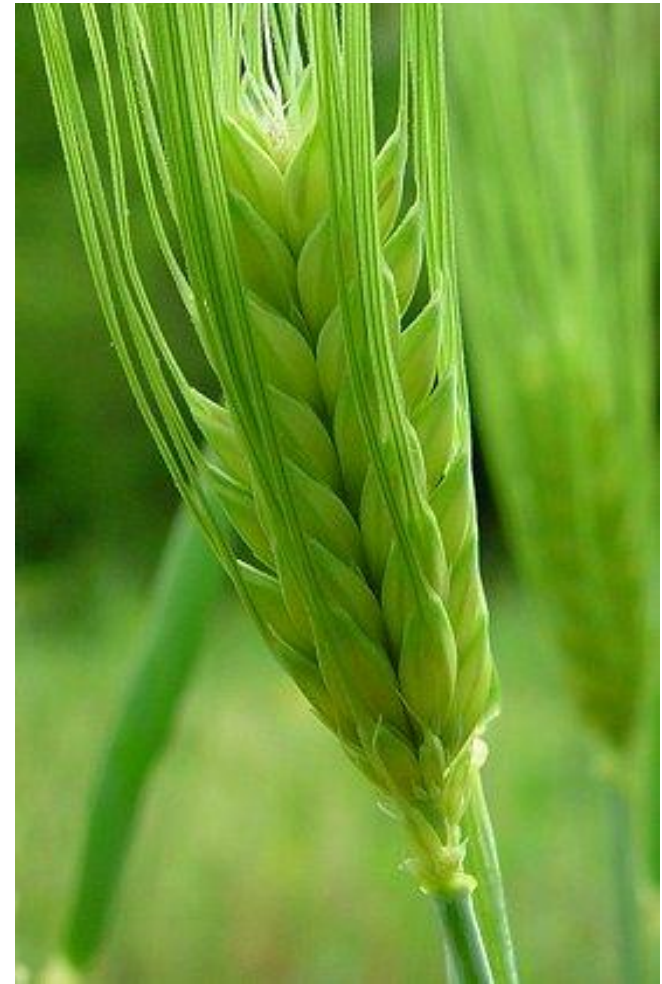

Triticum vulgare- pšenica

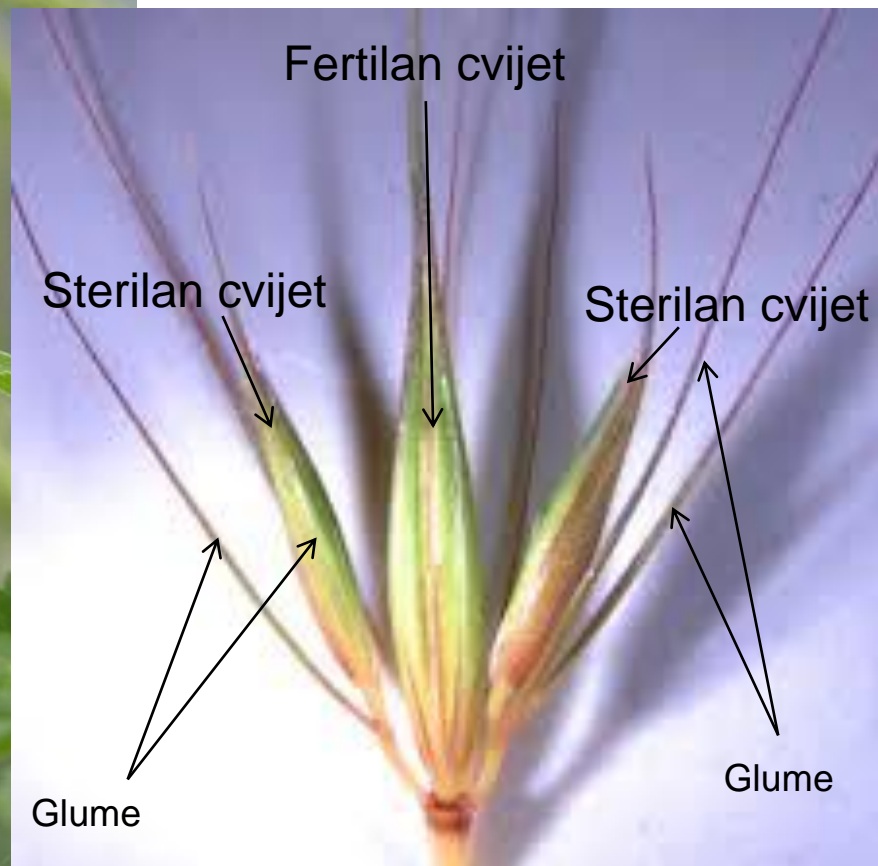

Secale cereale- raž

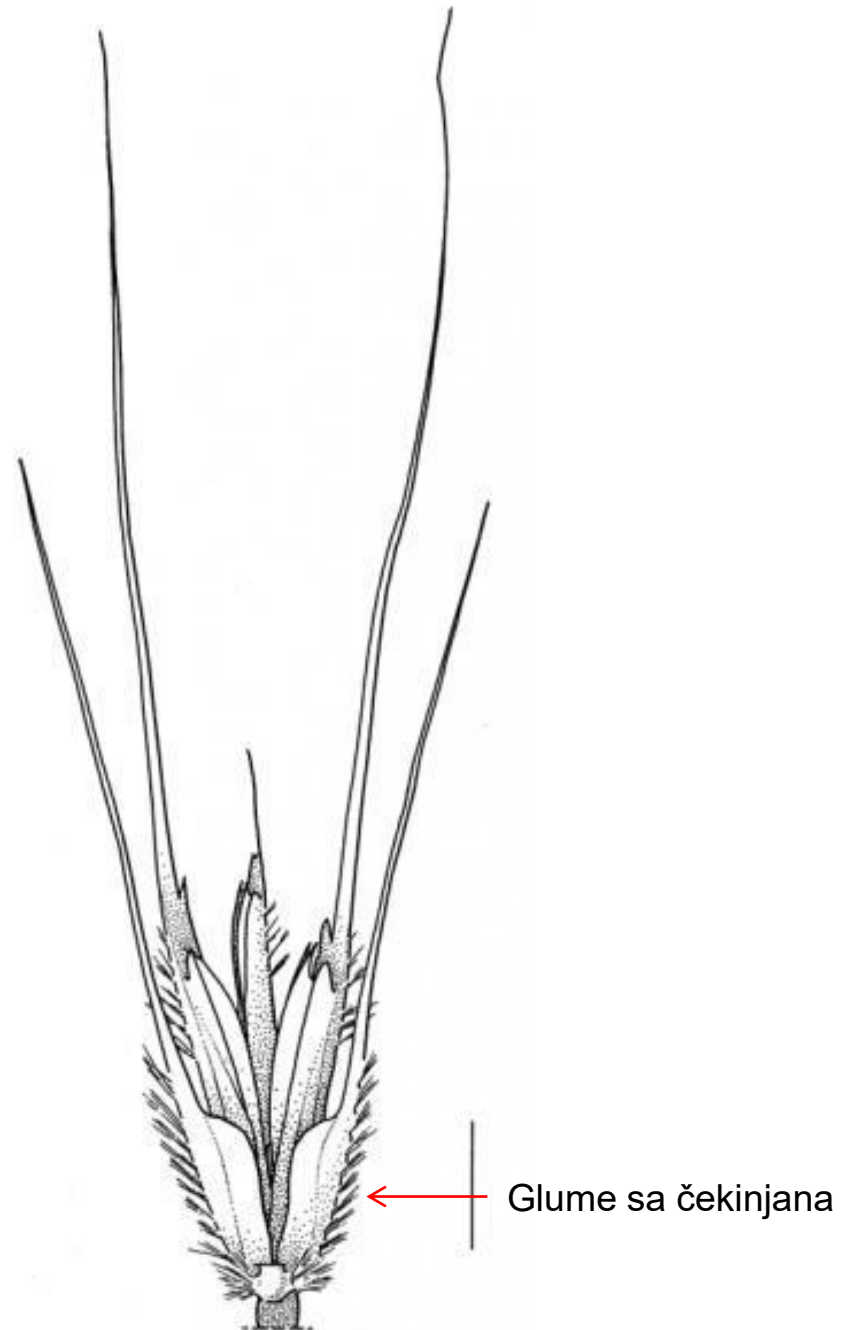

Hordeum sativum- ječam

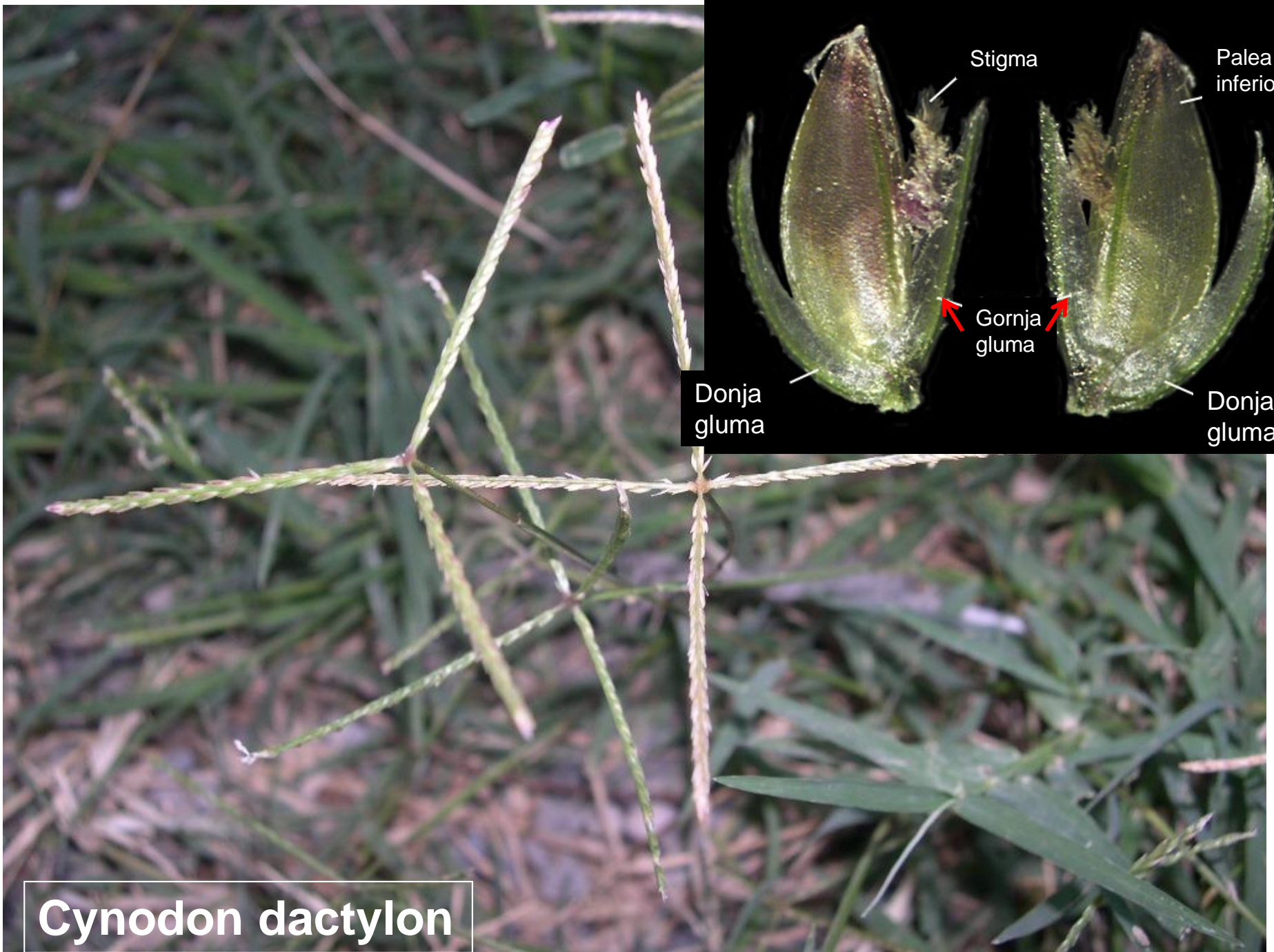
Hordeum murinum- popino prase

Haynaldia villosa

Glume sa čekinjana

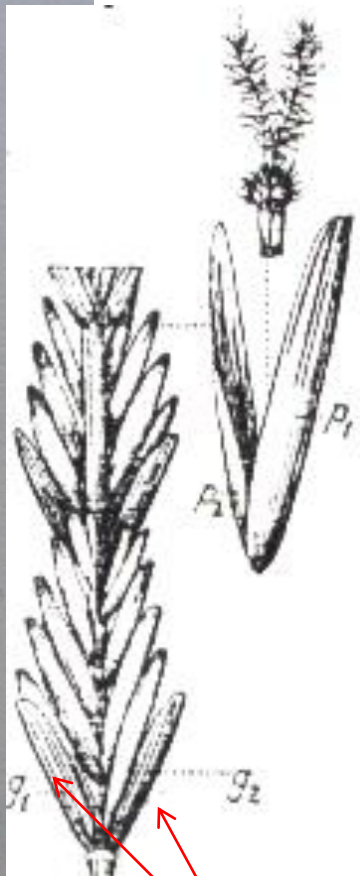
Cynodon dactylon

**Aegilops spp.-
češljasta pirevina**

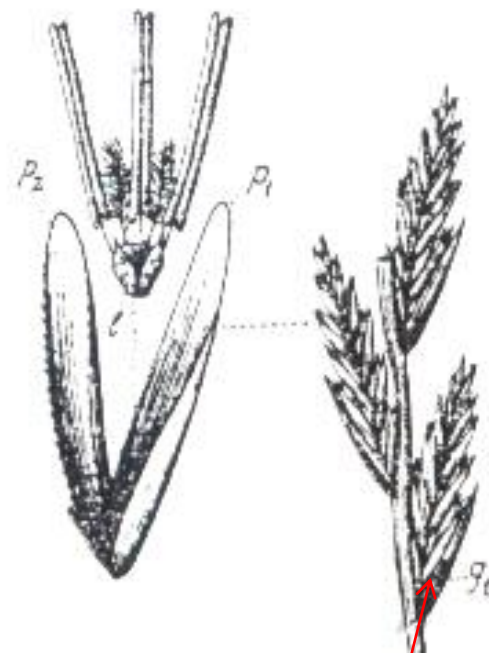
Gluma (pljevica) sa bodljama!!!

Agropyron repens- pir

Glume 2!

Lolium perenne- ljuļj

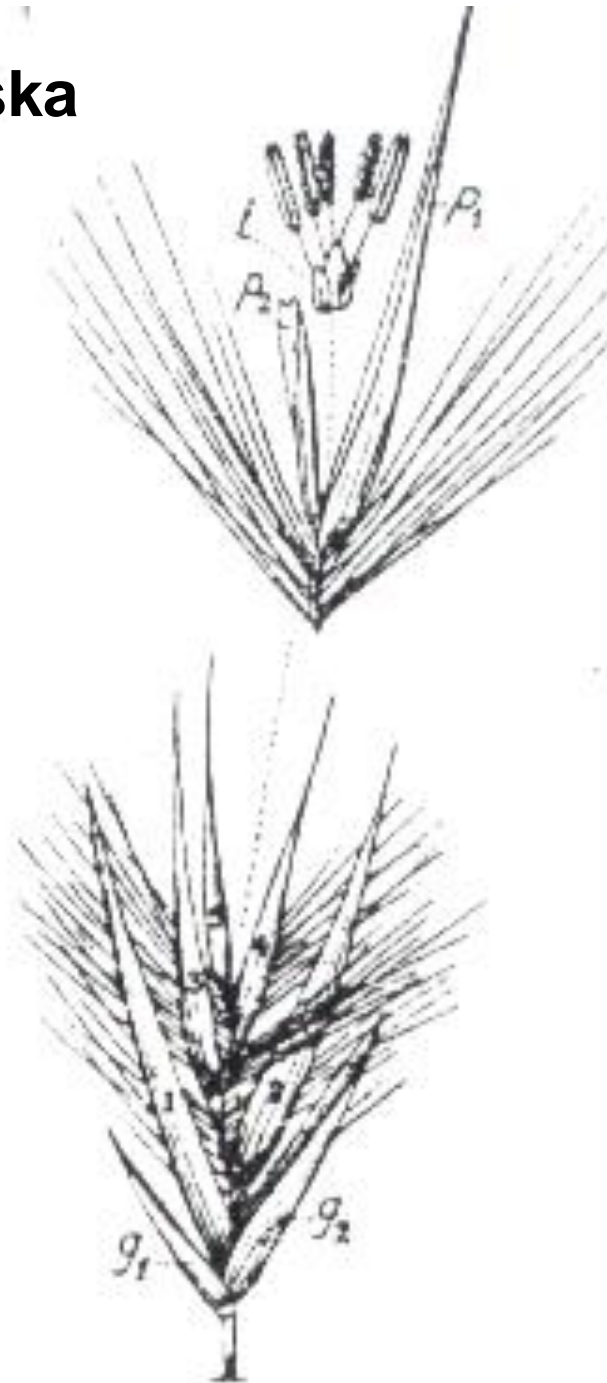

Glume 1!

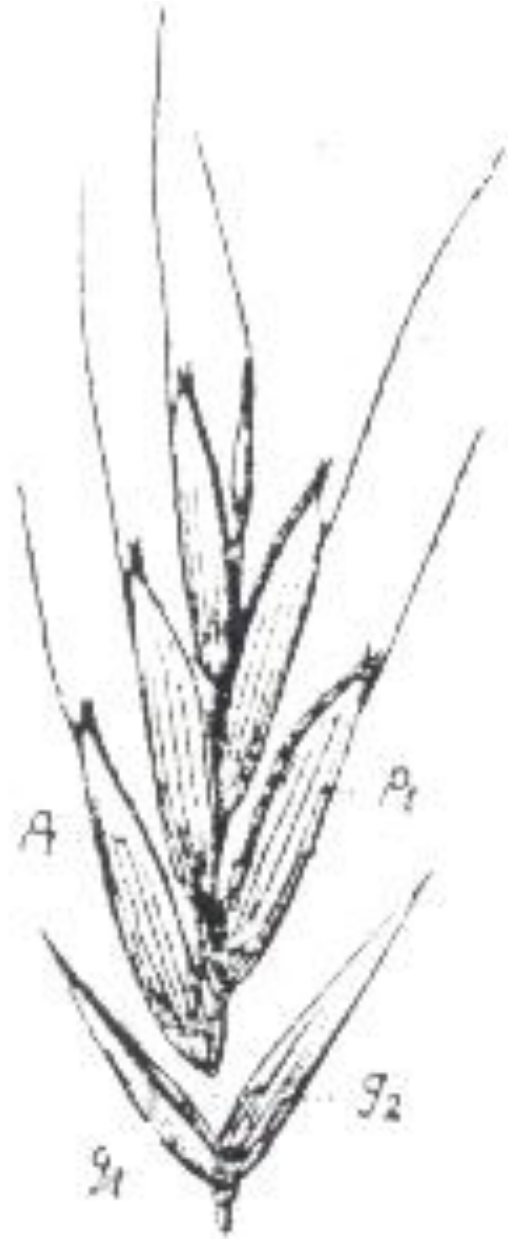
Phragmites australis - trska

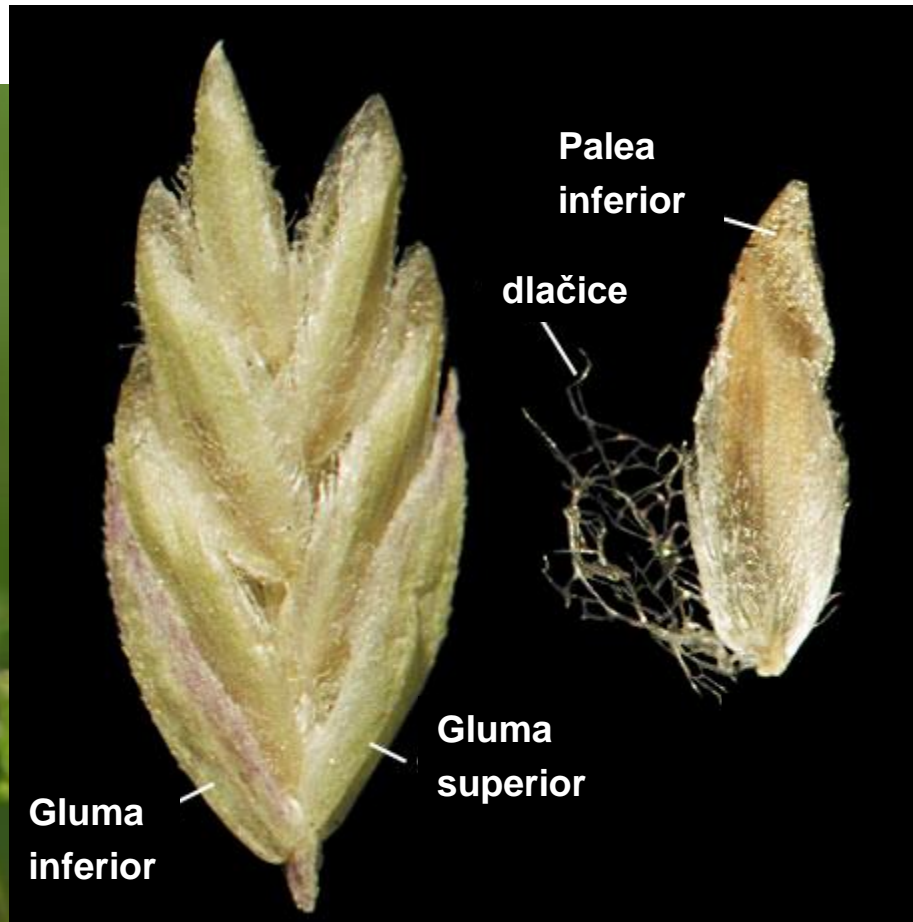
Os klasića sa dugim
dlakama!!!

Bromus spp.

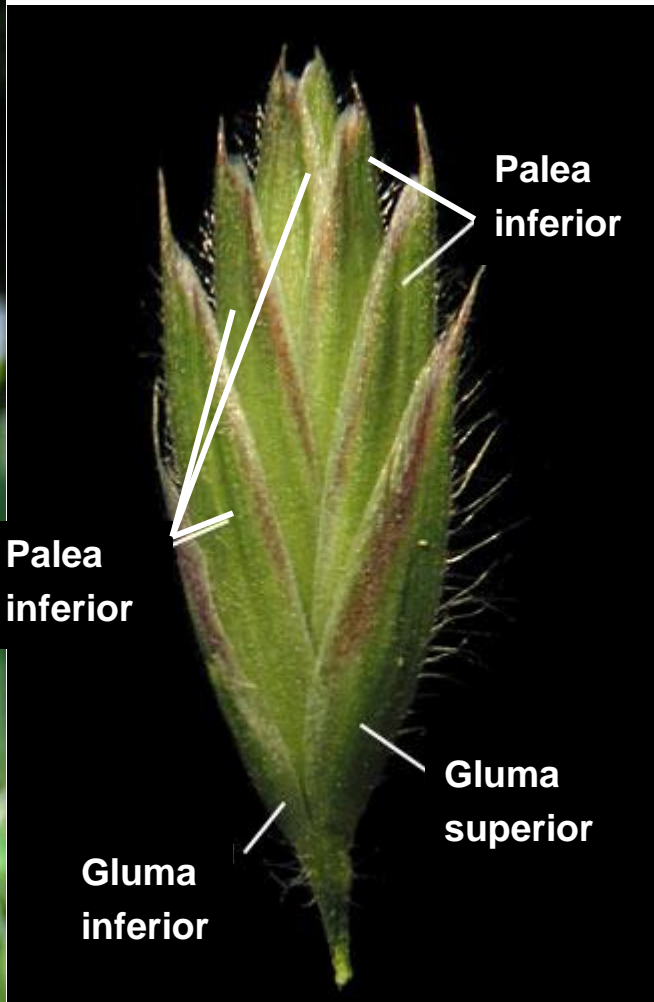

Poa spp.

Dactylis glomerata- ježika

Red. Arecales

Fam. Arecaceae

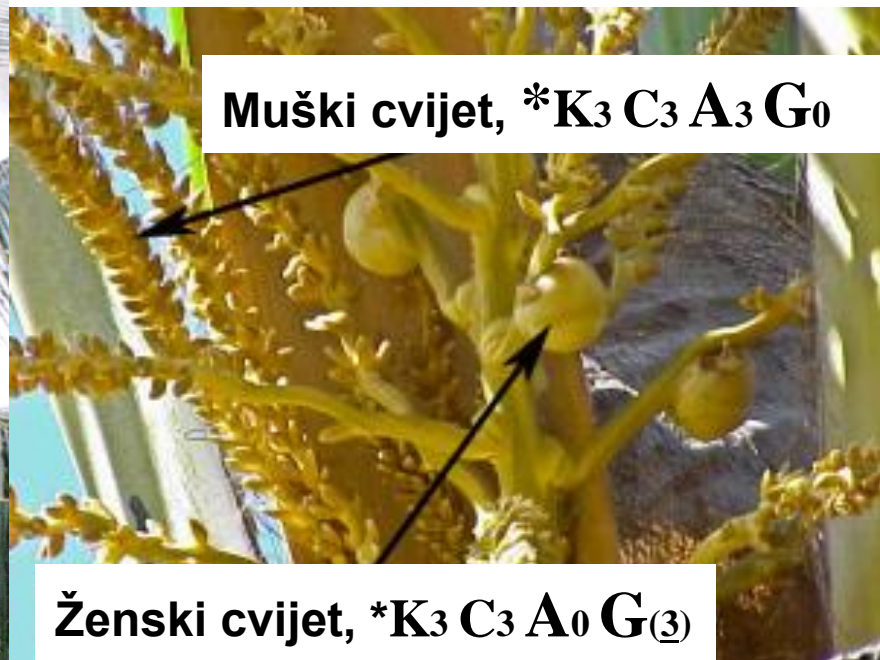
Chamaerops humilis

* $P_{3+3} A_{6^{st}} G_{(3)}$

* $P_{3+3} A_{3+3}^t G_0$

Cocos nucifera- kokos

Muški cvijet, *K₃ C₃ A₃ G₀

Ženski cvijet, *K₃ C₃ A₀ G₍₃₎

Red. Arales

Fam. Araceae

Fam. Lemnaceae

Red. Typhales

Fam. Sparganiaceae

Fam. Typhaceae

♂ cvjetovi

♀ cvjetovi

